

ՐԱՅՆԻԻՄԱՆ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ ՀԱՖԹԱԼԸԳ ԴԱԶԵԹԱ

ՃԻԻՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ ԿԻՆԼԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

«Բերեքըր»	Յ. Գ. Գ.	113
Ինքիսապար Միւնասիպեթիյէ	Յ. Գ. Գ.	115
Հայ-Բողլարուն Հուգուգու Նէրէսէ Գալլոյօր	Յ. Գ. Գ.	116
Անվալը Հազրէ		
Թիւրքիանըն Եագըն Միւսապեթի		117
Սուլն Եագըն սը Տըր		118
Էվրօսիս Փօլիքիզասը		118
Խայրխանանըն Իսնէսի		119

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Սիյրէք վէ Սըհէք	ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵԱՆ	120
Բիլիսէրիսիզի Թէհիս Էսէն Խուսուսաթ	ՎԵՐ. Վ. ԹԱՄԻԶՃԵԱՆ	122
Իսլանըն Էվրօսիս Սօն Սեօզի	ՇԷՅԻ ԱՊՏԻԼ ՀԱԳԳ	125

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

«Թալէպ Էսէրսիզի վէ Ալանագընըզ»	ՄԱՐԿՈՍ	128
--	--------	-----

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ

Մէլիյին Խաթը Իյիւն	Յ. Գ. ՊԼԷՆՁԵՐՏ	129
------------------------------	----------------	-----

ԳԻԼԻՍԷԼԷՐՏԷՆ

Այնթապսա Մ. Թ. Դօլէհին Րիփօրթու		131
---	--	-----

ՍՕՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ		132
------------------------	--	-----

ՆՈՒՍԻՆՍԻ 30 ՓԱՐԱ

Տ Է Ր Ի Ս Ա Ա Տ Է Թ

Օ. ԱՐՋՈՒՄԱՆ. ՄԱԹՊԱՍԱՐ

«رهنا» ارمني الحروف ترجمه هفته در صاحب امتياز و مدير مسؤولی اورحانس كيرغوريان

ԲԱԶՆԻԻՄԱ

Սահիպի իմթիյսզ վե միւսթիւի մեսուչը

3. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՇԵՐԱԻԹ. — Պիր սէնէլիք ապօնէ պետէլի Մէմալիքի Օսմանիյէ իչիւն իքի մէհի-
ւիյէ վէ մէմալիքի էճնէպիյէ իչիւն 2 տօլար, հախօտ 8 չիլիւն, հախօտ 10 ֆրանգ տըր:
Պիր նուսիւէսի իւչ մէթալիք տիր:

ԻԼԱՆԼԱՐ ժուվաֆըզ ֆիյաթլա գապուլ օլունուր:

ԱՏՐԷՍ. — Պիլ ճիւմլէ ժուխապէրաթըն աթիտէքի տտրէսէ կէօնտէրիմէսի լազըմ տըր:

در سعادتده آمریقان خاندده

Rev. H. K. Krikorian

ՎԵՐ. 3. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Bible House,

ՊԱՏՊԼ շԱՌԻՍ

Constantinople

ՏԷՐԻՍԱ ԱՏԷԹ

TURKEY

“ԲԱԶՆԻԻՄԱ” ՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

1. Պիրինճի նօմէրօմըզ տիւքէնմէք իւզրէ օլտուղունտան նէզալէրինտէ օ նօ-
մէրօտան ֆազլա պուլունանյարա հախօտ հըֆզ էթմէք իսթէմէյէնլէր անլէրի իլք
ֆուրսաթլէ պիզէ կէօնտէրիլէրսէ փէք մէմնուն օլուրըզ:

2. Ամէրիգաստան սրփարըզ վէրէնլէրին ապօնէ պետէլինի պիզէ պիւնֆնօք եւ
վրնի օրտըր կէօնտէրէճէք եէրտէ, Նիւ Եօրքտա աթիտէքի էտրէսէ կէօնտէրմէլէրի
րէճա օլունուր:

Mr. S. Telfeyan et Co.

114 Fifth Ave. New York City.

3. Պիզէ տօղրուտան սրփարըզ վէրէնլէր եւ փօսթա փուլու (պաչգա նէվ փուլ
կէօնտէրիլմէսին) եւ տա մանեսա փօսթ թարիգիլէ կէօնտէրէպիլիլլէր:

4. Աճէնթլէրիմիզի պիզէ օլան մուսվէնէթլէրինտէն տօլարը թէշվիզ էթմէք
իւզրէ, կէլէն սէնէ իչիւն թէրթիպիմիզ չու օլաճազ տըր, եանի 25 նուսիւէյէ գատար
օլան սրփարըչլարա 10 10 վէ 25տէն եօզարը օլան ճիւմլէ սրփարըչլարա 20 20 իս-
գօնթօ էտէճէլիզ, շէօլլէ քի պիր քիմսէ 30 նուսիւս սրփարըչ էտէր իսէ 25ի 10
վէ 5ի 20 իսգօնթօ իլէ հիսապ էտիլէճէք տիր:

5. Շէլիս Ապտիւլ Հազզը Պաղտատիլին պէնտիլին պագիսի կէլէն հաֆթաքի
նուսիւէմիզտէ նէչը էտիլէճէք, քէզալիք անա պիլիմ ճէվապըմըզ տախի ալնի նուս-
իւէտէն պաչլայաճազ տըր:

ՊԻՋԷ ԿԵՕՆՏԵՐԻՆԷՆ ԳԻԹԱՊԼԱՐ

1. **ԿԱՂԱՆԳ.** — Փրցուած էջերը կեանքի հատորէն, Ա. հատոր. Թէոդիկ: 184 էջ, զին 6 զրոյ: Թէոդիկ՝ «Ամենուն Տարեցոյցը» նամ էսէրլէրի իլէ մալիւմ օլուպ, Էպու քէրրէ տօղ-րուտան քէնտի էսէրի օլմագ իւզրէ «ԿԱՂԱՆԳ»ը նէչը էյլէմիշ տիր: Օ. Արզուման էֆ. տախի անը փէք հիւան ի թապիւթա մուլտֆըզ պիր սուրէթտէ թապ էյլէմիշ տիր:

2. **ՆԷՂՍԱԼ Ե ԷՐՄԷՆԵԱՆ.** — Թիւրք-ճէ իպարէ վէ էրմէնիճէ հաղը իլէ պուքքէրրէ նէֆիս սուրէթտէ թապու նէչը էտիլէն սախամէ, Կիլիկիանըն միւքէմմէլ խտրիթասըլա, Փաթրիգ ի ճէտիւ վէ Կաթողիկոս զանտիտալարընըն ըսմէլ-րինի վէ պախիթ ճէտվէլի իլէ մէզալաթ ը միւքի-տէյիվէ լէթալիֆի հավի օլուպ ճիւրիսէ ի Շարգիյի կազէթասը միւտիր ի մէսուլը Յակոբ Վարժա-պետեան էֆ. նին էսէրի տիր:

Թալիպ օլանյար՝ միւմաիլէյ՝ էֆէնտի ի մէ-սուլա տօղրուտան միւրաճաթ էտէպլիլլըյէր: Յիյաթը 60 փարա տրր: Չօգ ալանյարա 100աէ 20 իսզոնթօ:

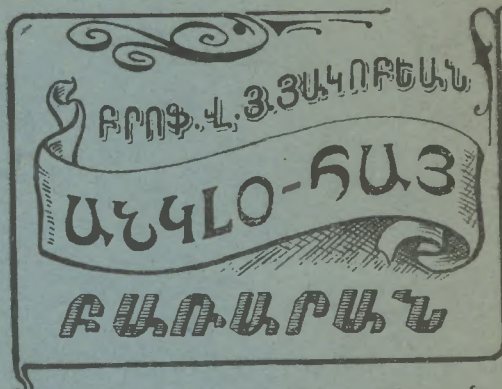
3. **ԸՆԴՅԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ.** — Տնտեսական Հարցը. Կրօն Մ. Չազըրեան էֆ. 16 սահիֆէ-լիք պիր ըիսալէ, ֆիյ. 20 փարա:

Ս Ա Ր Ր Ա Ֆ Ի Յ Է

Էրհամը միւպէտտէլէ	Օս. Լիր.	99,20
Բումէլի Շմէնտիֆէր	Ֆր.	207
Դրէտի մօնսիյէ էթիիսիյէն	‰3	1886 338
» » »	‰3	1903 281

Թ Ի Ի Ճ Ա Ր Ի Յ Է

Պուղսայ. — սէրլէ էքսթրա 48—49, I 44—45 II 42—43, պէյազ I 44—44½, II 43—43½ մախլութ 39—41: Չալսար. — 31—32: Արիս 36—37 վալսոնտա: Մըսր. — 33½—34: Նօ-խոս—62—64: Բէֆիէֆ. — 24—26: Եռլաֆ. — 31—32: Թիֆթիֆ. — գապա 5—8, էքսթրա 22, սարը 10, պօղ 12½, Գըրլէհիր 14: Բէքիւն թօխումու. — 81—82: Աֆիօն. — սրօկիսթ 410, պա նէվ 430: Պալ մումու. — 21¼—21½ Ատանա 22¼ Տէ-րի. — չիֆթի 24½—25½, իւղըր օգասը 9½—11 ճամուս գուրու օգասը 9, (լիրա 100 հիսապըյա): Սուսամ. — Մէրսին 113—113½ փրյ. ճիւրի. — Էրլէսի 43¼—5: Բիքրի. — էքսթրա 29, պէյազ 20¾ չամուրլու 8½—9: Եսիսաղը. — վազթ մալը 7—7½: Սալիպ. — էքսթրա 34½—35½: Աճը չիֆիւրսիֆ. — 4—4½: Պուսկւ. — 13—13½: Բիւիօն. — իսմէն 90—95: Մազը. — 5, պէյազ 3½:

Համանուն Բառարաններու լաւագոյնը
ճոխագոյնը եւ միակ վստահելին

ԳԻՆ 40 ԴԱՆ. ԹՂԹԱՍԱՐՈՎ 45 (2 ՏՈԼԱՐ)

Կեդրոնատեղի — Յ. ՍԱՏԹԵՆՍԵԱՆ

ՊԱՅՊԼ - ՆԱՌԻՉ

Կ. ՊՈԼԻՍ

42

Ի Լ Ա Ն

Իզմիր, Մէրսին, Ատանա, Թարսուս, Իսկէնտէրուն վէ հէվալիսնէ ախտ հէրնէվ էչեա վէ էմանաթըն հագլի վէ եօլճուլա-րըն թէէմին ի սէյահաթըրը իչիւն էսհապը միւրաճաթա չէր վէճհէ թէսիլաթ ի-րաէ էտիլէճէյիստէն, Իսթանպուլտա Պապլէ գափուսընտա, Գազապէր խանընտա 20 նօմէրօլը օտայա, էմանէթճի իտարէխանէ-սինէ միւրաճաթ օլունմասը թալիսիյէ օ-լունուր: 7

ԳԱՂԷՐ ՇԱՀՊԱՋՅԱՆ
Ա. ԹՈՒՍՆ ՃԱՆՊԱՋՅԱՆ

ՇԷՐ ՇԷՐՏԷ ՇԻՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԸՐ

Սինկեր տիքիշ մաքինալարը ախանանըն էն էյի մաքի-նալարը օլուպ էվ իչլէրի վէ էրպաղը սանաաթ իչիւն պի էմապ տըր:

Սախթլէրտէն սազընմագ ի-չիւն պուրատա կէօսթէրլիլէն ֆապրիգա մարգասընտ տիգ-գաթ օլունա:

ՍԻՆԿԷՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՇԻՐՔԷԹԻ

Մէմալիք ի Օմմանիյէ իչիւն իտարէ ի մէրքէ-Տէրխաաաթ, Պէյ օղլու ճաաաթ ի Բէպիլլինտէ Նօ. 343

16

“ՐԱՀՆԻԻՄԱ” ՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

1. Ամերիգատան սրփարը վերէնէրին ապօնէ պէտէլինի պիզէ պէն/նօք հա
ւրնի օրսըր կէօնտէրէճէք եէրտէ, Նիւ Եօրքտա աթիտէքի էարէոնէ կէօնտէրմէլէրի
րէճա օլունուր :

Mr. S. Telfeyan et Co.

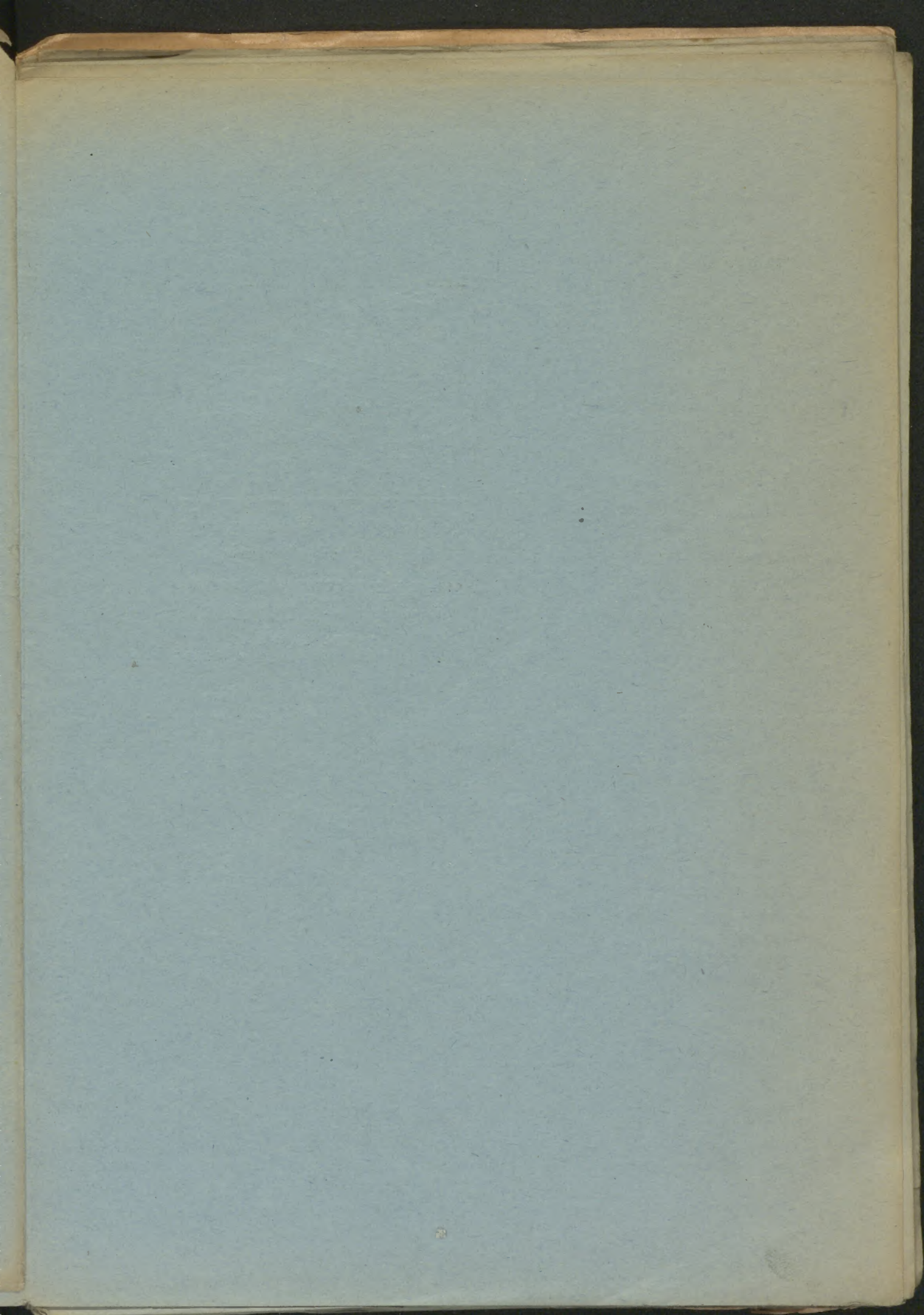
114 Fifth Ave. New York City.

2. Պիզէ աօղրուտան սրփարը վերէնէր հա փօսթա փուլու (պաչգա նէվ փուլ
կէօնտէրիմէսին) հա տա մանսա փօսք թարիգիյէ կէօնտէրէպիլիլիլէր :

3. Աճէնթլէրիմիզի պիզէ օլան մուալէնէթլէրինտէն տօլայը թէշվիզ էթմէք
իւղրէ, կէլէն սէնէ իչիւն թէրթիպիմիզ չու օլաճագ տըր, հանի 25 նուսիւէյէ գատար
օլան սրփարըչարա $\frac{1}{10}$ վէ 25տէն հօգարը օլան ճիւմիէ սրփարըչարա $\frac{1}{20}$ իս-
գօնթօ էտէճէլիզ, չէօյլէ քի պիր քիմսէ 30 նուսիս, սրփարըչ էտէր իսէ 25ի $\frac{1}{10}$
վէ 5ի $\frac{1}{20}$ իսգօնթօ իլէ հիսապ էտիլէճէք տիր :

4. Եէնի սրփարը վերէնէրին էարէպլէրի աօղրու վէ գօլայ օգունուլուր սուրէթտէ
հազմայարը մէրճու տըր :

5. Կէլէճէք նուսիսէմիզ Ծնունդ նուսիսէսի օլուպ, 32 սահիթէ օլաճագ տըր :

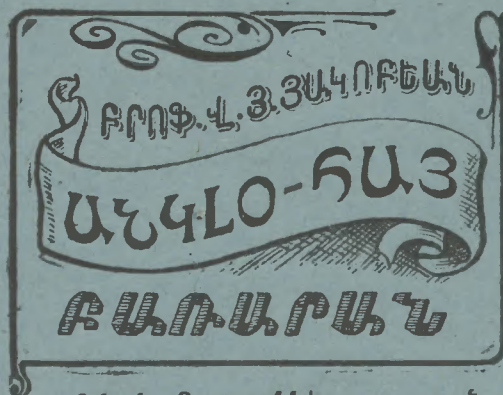

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Էսհամը միւստտէլէ	Օս. Լիր.	100
Բուսէլի Շմէնտիֆէր	Ֆր.	208
Դրէտի Ֆոնսիյէ Էթիփսիյէն	‰3	1886 339
» » »	‰3	1903 279

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

Պուղսայ.— սէրթ էքսթրա 47—48, I 44—45
 II 42—43, պէյազ I 47—47½, II 44—45
 մախուրթ 39—43: Չալսար.— 36—37: Արփա
 40—41 վակոնտա: Մըսր.— 33½—34: Նո-
 խուս—55—56: Քեփեփ.—28—30: Եռլափ.—31—
 32: Թիփթիփ.— էքսթրա 18—20½, Դոնիա 14—
 15, Եօղլաթ, Էնզարէ 16—18, զապա 5—8:
 Քեքեկն քոխուսու.— 87—88: Ափիս.—տրոկիսթ
 410, ալանէվ 430: Պալ մուսու.—20—20½: Տե-
 րի.—չիֆթի 24½—25½, սըղըր օգաւը 9½—11
 ճամուս գուրու օգաւը 9, (լիրա 100 հիսսպըլլա):
 Սուսաւ.— Մէրսին 113—113½ փրյ.: Ճեհրի.—
 զըյէսի 4½—5: Քիքրե.— էքսթրա 27, պէյազ
 21—23 չամուրլու 8½—9: Եափսաղր.— վագթ
 մալը 7: Սալեպ.— էքսթրա 28—30: Անը յե-
 փրեփ.— 4—4½: Պասեւ.— 13—13½: Քիսիօն.
 —Խաւէն 90—95: Մազր.—5, պէյազ 3½:

Համանուն Բառարաններու լաւագոյնը
 ճոխագոյնը եւ վիակ վստահելին

ԳԻՆ 40 ԴԱՆ. ԹՂՔԱՏԱՐՈՎ 45 (2 ՏՈՒՐ)

Կեդրոնատեղի — Յ. ՍԱՏՔԵՈՍԵԱՆ

ՊԱՅՈՒՆ. ՆԱԳԻՅ

Ն. ԳՈՒԴՍ

42

ՀԷՐ ՇԷՐՏԷ ՇԻՒՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԵՐ

Սինկէր տիքիշ մաքինալարը
 տիւնեանըն էն էյի մաքի-
 նալարը օլուպ էվ իչէրի վէ
 էրպապը սանաաթ իչիւն
 պի էմալ տըր:

Սախթէլէրտէն սագընմագ ի-
 չիւն պուրաոա կէօսթէրիլէն
 ֆապրիգա մարգասընա տիգ-
 գաթ օլունա:

ՍԻՆԿԷՐ ՑԻՔԵ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՇԻՐԲԷԹԻ

Մէմալիք ի Օսմանիյէ իչիւն իտարէ ի մէրքէ-
 զիյէսի՝ Տէրիսաատէթ, Պէյ օլլու

16

Ճատտէ ի Քէպիրինտէ Նօ. 343

ԲԱՅՆԻԻՄԱՆ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԱԹ

ՃԻԼՏ 2

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՓԵՏՐՎԱՐ 3, 1912.

ՆՕ 5

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

« Բ Ե Ր Է Բ Թ Ը Ր »

Թե շփոխարտա Լուծֆի Թիքրի պէյ, ին-
կիլիզլէրին Բերեֆթը (character) եանի
սիրէթ (նկարագիր) տէտիքլէրի պիր ախ-
լագի ֆագիլէթէ նազարը տիգգաթ ճէլպ
էտիյոր։ Միւսաիլէյ՝ Բերեֆթը թապիրի
իչիւն Թիւրքճէտէ թէք պիր քէլիմէ պու-
լամայըպ, անը՝ «ազմ», ճիտտիյէթ վէ սէ-
պաթ» քէլիմէլէրինի պիրլէշտիրէրէք իֆա-
տէ էտիյոր։ Ազմ՝ նիյէթ ի գաթիյէ տէ-
մէք տիր, ճիտտիյէթ՝ չագիգի օլմագ,
սէպաթ իսէ մագսէտին իճրասընաա տէվամ
ֆարը էտէր, չու հալտա պու ֆագիլէթ,
եանի Բերեֆթը գաթի պիր մագսէտի օ-
լուպ անա հագիգաթէն ետիրլմագ վէ օ-
լուր օլմագ սէպէպ իչիւն օ մագսէտաւն
տէճմէմէք տէմէք օլույոր։ Պէլքի պու ազմ-
ճիտտիյէթ սէպաթ ֆագիլէթինին Թիւրք-
լէր արասընաա պուլունմադըր իչիւն անը
իֆատէ էտէն պիր Թիւրքճէք քէլիմէ պու-
լունմայոր։ Լապին Լաւֆի Թիքրի պէյ պու
ֆագիլէթին պիրլիմ արասընաա նէ ֆէրա-
էրտէ նէ միլլէթաւ պուլանմադըր իչիւն
պիրլիմ նէ գալտար չօգ զիյան չէքաիլիմիզի
մէզքիւր պէնտինտէ կիւզէլ թարիֆ էթ-
միշ տիր։ Կէրէք Մէպուսան վէ կէրէք

Այան մէճլիտինտէ նիչլէր քէնտի գանըշ-
լարընա գարըր ըն վէրէրէք, պու կիւն
պիր չէյ թագիպ էտիպ եարըն օնա մու-
ղայիր իչլէրէք, պու կիւն պիր թագրիրէ
իմզա գօլուպ եարըն օ իմզայը խաթըր ի-
չիւն եալայարագ միլլէթին իչլէրինէ զիյան
վէրտիքլէրինի կէսթէրիյոր։ Թիւրպըր
միւսաիլէյ՝ էֆէնտինն տէտիյի փէք
տօղրու տըր քի, «Կէրէք ֆէրտին վէ կէրէք
միլլէթին թէպի վէ թէրագըսըր զէքեա
վէ մալիւմաթտան զիյատէ Բերեֆթըլա
օլապիլէճէյինի զիւնիլէ սօգտուլունուզ
կիպի սիլէ զայր ի գապիլի հալ ու իզան
կէօթիւնէն պիլթիւն պու պէօթիւլլէրէր,
իւմրանլար, մէնէնիլէթլէրին տէրհալ սու-
րէթ ի թէֆսիր ու իզանընը պիլլմուշ օ-
լունունըր։» «Զապֆ օ գատնար իւն հումըզ-
տա տըր քի, էֆալ վէ հարէքաթըրըզըն
միւ էսսիրլէրինի պիլէ ֆէհմ ու իտրարտան
աճիլ իզ... Պիր քէրրէ տահա սէօյլէյորըմ
Բերեֆթը, Բերեֆթը!... Պու պիլգաէ հա-
սըլ օլմատըրգճա՝ է եապսագ պօշ տըր։»
Մաթթէէտիլ ֆալ չէյ Փալլամէնթօ
բալլարըմը իչիւն սահին օլտոնդուզլիպի,
պիլգ էրմէնիլէր իչիւն ան օսահին տիր,
իւն հանիլէրիլիլ իչիւն, զէնկինլէրիլիլ ի-
չիլիլ ֆագիլլէրիլիլ իչիւն «սահին տիր։
Բիլիտէ իչլէրիլիլաւէ, թիւարէթ իմիլաւէ,

միլի էլեկտրիզատ վէ ատի իւնսիյէթմիզտէ վէհասը հէմ ֆէրտի հէմ միլի հայաթըմըզտա էն զիյատէ պու ֆաղիէթին ֆըգտանընտան զիյան չէքիյորըզ :

Լաքին աճէպա պու չէին սէպէպի նէ տիր Նիշիւն արամըզտա Բերեքըր, նկարագիր, ազմ-ճիտտիյէթ-սէպաթ ֆաղիէթի, եախօտ տէյէլիմ սիյրէթ՝ պու գատար ազ վէ զարֆ պուլունույոր :

Պունա պիր դաչ սէպէպ կէօթէրիւն պիրի :

Էվիլէյա, Պունըն պիր թէֆսիրի սիյասի հայաթըմըզտա արը : Պիզ Խրիսթիյանլար, տէհրլէրտէն պէրու իսթիպատա ալթընտա պուլունտուղունուզտան, օ թազէիգ ալթընտա «Պէլի, պէլի,» մէսլէյինէ ալըշմըլ իզ : Անճագ պիզի տարպ էտէն էլլէրի էօփէրէք եաչայապիլմիլիզ, նէֆրէթ էթտիլլէրիլիզ գօրգուսուզտան նաչի պէյանը թահսին ու թէհայիլի կէօթէրէրէք կէչի-նէպիլմիլիզ : Պու իսէ տէհրլէրտէն պէրու միլլէթճէ պիզէ թապիսթ օլմուշ արը : Իսթիպատարն պու մուզիր թէհսիրինտէն Թիւրքլէր տէ ազատ օլմամըշ արը : Ձէնկին Թիւրք՝ ֆագիր իւզէրինէ, մէմուր Թիւրք՝ ատի Թիւրք էհայի իւզէրինէ, օգուսուշ Թիւրք՝ ճահիլ Թիւրք իւզէրինէ թէազգիլմէթմի վէ պնը գօրգուսարագ քէնտի մագսէտինէ իսթէլ իսթէմէզ խըսմէթ էթտիրմիլ տիր : Պու հալ անպէրին տէ գալի նիյէթէր գուրմալարնա, քէնտի մագսէտ վէ հիսիյաթլարընը օլտուղու կիպի իֆատէ էթմէլլէրինէ, վէ գաւարլարընըն ինրասընտա սէպաթ էթմէլլէրինէ մանէ օլմուշ արը : Իսթիպատա տախիմ Բերեքըրն իստիֆի փիր : Եւ իզտանի օլմուշ արը : Մուսկիի, Ալապըն, Եսաթը հագպիլտա իստիլլէր իֆատիլիլ թաչիլիզ ինքեքըր խօզապ փատը : «Ատէմ ֆէլ» իշիւն էնչայի : «Քիւսպըն արտուրու ճիւզալ իշիւն տիքճէ էյիլ Բերեքըր մէմուր իշիւն տէյիլիլ : Բերեքըրն ճիւսընտա չիլիզ պիր մագ

սէտ վէ հագիգաթ պուլունմալը տըր : Լիյազաթ վէ հագիգաթա իման պուլունմալտա ատէմ սէպաթ էտէմէզ :

Էկէր ատէմ սատտէթ իշիւն եաչայոր իսէ, մէնֆաաթը շախիյէ հայաթ իշիւն էն եիւքսէք զայէ իսէ, օ զէման տարա կէլտիլիմտէ ըէյիմի վէ մէսլէյիմի՝ իշէ կէլտիլինէ կէօրէ տէյիլմէլիլտէ պիր մահլուր պուլունմալ : Պու կիւն սէնին իլէ միլթթէֆիգէն ֆիլան պիր մագսէտէ ըէյ վէրիլիմ, եարըն մէնֆաաթըմը անըն աքսի թարաֆընտա կէօրիւր, ըէյիմի ճալ վէրիլիմ : Պու կիւն իշիմէ կէլիլ իսթիֆա էտէրիմ, եարըն մէնֆաաթըմ թալէպ էտէր ըի, իսթիֆամը կէրի ալալըմ : Պու կիւն սէնտէն իշիմին պիլթէնէյինի կէօրիւր, սէնին խօշունա կէլէն չէյի սէօլլէրիմ, եարըն սէնին խասմին պանա տահա պէօյիլք վատլար վէրիլ իսէ, անըն կէօնիւնիլ խօշ էտէրիմ : Իմտի էկէր իլք էսաարմըզ տօղրու իսէ պու նէթիճէտէն գաչըլամազ, Բերեքըր եախօտ սիյրէթ տէտիլին պօշ պիր խիւլեա տըր : Լաքին էկէր ախլագըն էսասընտա պէնիմ մէնֆաաթըմտան պէօյիլք պիր մէպտէ, փրիւնսիլի, տուրույոր իսէ, վէ էկէր պունը պիլիպ անա ինանըրսամ, օ զէման իշ պաչգալալըր : Էկէր լիյազաթ սատտէթտէն եիւքսէք իսէ, էկէր հագիգաթ մէնֆաաթը շախիյէլէ ֆագի իսէ, օ զէման հագիլի մանասընտա Բերեքըր տէյիլի պիր չէյ օլմուր :

Սաչիսէն արամըզտա միլքէմէ Բերեքըր մէյտանա կէլմէլիլի իսթէյոր իսէք, պու չէյ ճօնուզ զաան քալիլ Էալիլմէլի տիր : Էլիսէ, մէրթէպաթ օ մալթալալթալա իշիլ ճաղէթտէ հէր տախիլտէ Բերեքըր լիլլէյիլ Եսաթը, մէհա իւ սէնա Էալիլիլք պիր միլլէթ տարտընտալիլլու լիլլէթ լիլլէթ միլլէթալա էտէր չիլիլտէն լիլլէթ : Եւ Էրիսին տէտիլիլ կիլալ լիլլէթ ֆագիլլէթ լիլլէթ միլլէթ տալիլ լիլլէթ տիրալու լիլլէթ, գիլլէթ լիլլէթ

ԻՆՅԻՒԱՊԼԱՐ ՄԻՒՆԱՍԻՊԵԹԻՅԼԷ

Պիրազաան մեմէքէթիմիզ հայաթի պիր մէսէյէ իլէ, եանի մէպուսլար ինթի-խապըլլա մէշուլ պուլունաճագ տոր : Պունտան տէօրթ «էնէ էվլէլլի ինթիխապ-տա տահա իլք թէճրիպէմիզ օլտուղու ի-չիւն պազը հանըլլար էյլէտիք : Իւմիտ էտէրիզ քի պու տէֆա օ խաթալարըմը-ղըն մուղիբընէթիճէլէրինտէն միւթէնէպ-պի՛ օլաճաղըլ : Կէչէն տէֆա պազը եէրլէրտէ էրմէնի միլլէթինն ֆարգըլ գը-սըմլարը պիրիպիրլէրի իլէ միւթթէհիտէն իլլէյէմէտիքլէրի իլիւն հէր իքի թարաֆ տա զայ էթտիլէր : Կէօրիւնիւյօր քի՛ պու տէֆա-քի ինթիխապտա տախի Դաշնակցականլար մուհիմ պիր բօյ օյնամաղա չայըչաճագ-լար տըր , պու տա տիգգաթ օլունաճագ պիր խուսուս տըր : Պիւթիւն էրմէնի միլ-լէթինն պիլճիւմէ մէնաֆիինի պիր Կու-սակցութիւնըն մէնաֆիինէ թապի գըլ-մագ , եախօտ քէնտիլէր կէօյա միլլէթին եէկեանէ ներկայացուցիլլէրի իմիլլէր կի-պի իլլէմէյէ անլէրի թէրք էթմէք տօղ-րու օլմազ : Միլլէթին մէնաֆիի պիր Կուսակցութիւնըն մէնաֆիինտէն վասի վէ տահա միւխթէլիֆ տիր : Պինաէն ալէյ՛ նէ Դաշնակցականլար օ գատար հարիս օլմալլար , նէ տէ միլլէթ էֆրատը քէօր քէօրիւնէ գուլաղուղանմալը տըր :

Պիր տէ իթթիհատ վէ թէրագգըլ եա իթիլաֆ վէ Հուրրիյէթ եախօտ սաիր պիր ֆըրգա ի սիյասիյէյէ քիւլլիյէն գափըլմագ-տան սագընմալըլլ : Պիլա չիւպհէ պու տէնէքի ինթիխապտա մէզքիւր սիյասի ֆըրգալար չէտիտ ըգապէթտէ պուլու-նաճագլար : Պիզ էրմէնիլէր վէ պիւթիւն Օսմանլըլար էկէր ֆըրգա զայրէթինէ գա-փըլմալլապ տա՝ քէնտի ըէյլէրիմիզի վաթա-նըն խայընա հասը էտէր , վէ եալընըլ միլլէթէ հիւսնի խըտմէթ իֆա էթմէյէ մուգթէտիր օլտուղունա էմին օլտուղումուզ էն միւնասիպ քիմսէլէրի մէպուս «էչէր

իսէք , օ զէման մէմէքէթէ գարչը քէնտի վազիֆէմիզի իֆա էթմիշ օլտըրըլ :

Պու հիւսնի նէթիճէյէ նասըլ վասըլ օլտալիլիլիզ : Էվլէլլա էրմէնի ճէմաաթլարը Լոսաառոյական Բողոքական վէ Դա-թօլիք , քէնտի ըէյլէրիմիզի թագսիմ էթ-մէքտէն սագընալըմ : Խուսուսա էրմէնի-լէրին չօգ պուլունտուղու մէրքէլլէրտէ էվլէլլէն տիւչիւնէրէք էն մուգթէտիր , էն զիյատէ միլլէթին մէնաֆիինի միւտաֆաա էտէճէք գանտիտալար հաղըրլամալը տըր-լար : Պու գանտիտալարըն պիր եէրտէ Լոսաառոյական , տիկէրինտէ Փրօթէսթան պաշգա պիրիսինտէ Դաթօլիք օլմասընա իթիլազ էտիլմէմէլի տիր : Տար յարանոռա-նական եախօտ Կուսակցական միւթա-լաալարըմըլ ումում մէնաֆիիմիզէ կէօզ-լէրիմիզի գափամասըն : Պազը եէրլէրտէ Կուսակցութիւնըն՝ միլլէթին եէկեանէ իւ-միտի սայըլլօր , պազը մահալլարտա իսէ Կուսակցութիւնլար միլլի մէնաֆիին էն պէօլիւք խասիմլէրի տէյու թէլազգըլ է-տիլիյօրլար : Պու իքի նէվ հիսսիյաթըն հիշ պիրի տէ պու ինթիխապ իլինտէ պիլ ճիւմէ էրմէնիլէրին իթթիհատընա մանի օլմամալը տըր : Կէչէն ինթիխապտա պու եիւզաէն էն զիյատէ միւթէզարրուր օլան Կիլիկիա օլտու : Փարգըլ սընֆլար պիրի-պիրլէրինէ տիւշտիւքլէրի իլիւն էվլէլլա հիշ պիր էրմէնի մէպուս կէօնտէրէմէտի-լէր , կէօնտէրտիլլէրինտէ տէ էն միւնասի-պինի պուլամատըլար : Պու տէֆա միւ-թէնէպպի՛ պուլունմագ կէրէք տիր :

Տիկէր տիգգաթ էտիլէճէք շէյ թիւրք վաթանաալարըմըլլա ուզըչապիլմէք տիր : Անլէրին հիսսիյաթընը թամիգ էտիպ՝ հիւսնի թէվլէճճիւհլէրինի գաղանարագ իշ-լէմէք կէրէյիզ : Անլէրին արասընտա տա իքի սընֆ ըէյ սահիպլէրի պուլունուպ պիր սընֆը մէնաֆիի չախսիյէ արգասընտա տըր , տիկէր պիր սընֆը իսէ վաթանըն հագիգի խայընը տիւչիւնէրէք իլլէրլէր : Պու սօն-

րաբիւլէրէ նասիպիմիզի աթմագ վէ պիզ անլէրին մագսէտինի թէրվիճ էտէրէք, անլէրին մուսվէնէթինի էլտէ էթմէք կէրէյիզ :

Պու միւնասիպէթլէ էլտէ էթմէյէ չալը- շաճաղըմըզ իքի մուհիմմ նէթիճէլէրին պիրի, էրմէնի մէպուսլարընը էրմէնի ֆիքրինի վէ իգթիտարընը էն էյի իզհար էտէճէք, վէ էրմէնի հուգուգընը էն էյի միւտաֆաա էտէճէք օլան զաթլարը ինթիխապ էթմէք, վէ իքին- ճիսի անասըրը ստիրէտէն էն էյի մէպուս- լար ինթիխապընա սայ էթմէք տիր : Պու տէֆա փալլամէնթօտա միւսթագիլ լէյէ մալիք օլան, մէնաֆիի ումումիյէյի արայան, միւթէֆէքքիր վէ ճէսուր ազալար կէչէն տէֆաքինտէն զիյատէ պուլունմալը տըր : Վաթան պէօյիւք պիւհրանլար իչինտէն կէչիյօր : Իչլէրին իտարէսի պէօյիւք պէյն- լէր, վասի գալլլէր, վէ գուվլէթի ի- րատէթլէր իսթէր :

Պունըն իչին թալսիյէ էտէրիզ քի, պէլլի մէրքէզլէրաէ, մէսէլա, Մէրզիֆուն, Դայսէրիյէ, Խարփութ, Ստանա, Հալէպ, Այնթապ, Մարաշ վէ էմսալի շէհրլէրտէ տէհնալ պու պապտա էն միւնասիպ հօլ- լար տիւշիւնէն հէյէթլէր թէչքիլ օլունա- րագ միւսթէհիտէն իչլէմէյէ պաշլասընլար :

Յ. Գ. Կ.

ՀԱՅ-ԲՈՂ.ԱՍՐԸՆ ՀՈՒԳՈՒԳԸ ՆԵՐՏԷ ԳԱԼԸՅՕՐ

Շիմտի Մէպուսան ինթիխապը միւ- նասիպէթիյէ ճիւմէ էրմէնիլէրին քիլիսէ վէ կուսակցութիւն ֆարգընա պագմայա- րագ արալարընտա անլայընա կէլմէլէրինէ վէ պէօյլէճէ ինթիխապ վագթընտա ըյ- լէրինին թօփ օլմասընա չալըլըլօր : Պու միւնասիպ վէ միւսթահսէն պիր թէրթիպ տիր : Պալատէքի պէնտիմիզտէ թալսիյէ էթաիյիմիզ տէ պու տըր : Վէ կէչէն ծիւ- մա կիւնիւ Ս. Փաթրիգին ըիյատէթի թահ- թընաա պէօյլէ պիր մուսթէլիթ մէճիւս ագա էտիլիպ պազը թէրթիպլէրտէ պու- լունուլմուշ, վէ էրմէնի զաղէթալարընըն հաղտըլընա կէօրէ օ մէճիստէ Հայ-Բող-լար

թարաֆընտան տախի ներկայացուցիլէր պուլունմուշ տըր : Լաքին պու սըրատա պիզիմ ֆիքրիմիզէ կէլէն սիւալ շու տըր : Աճէպա մէզքիւր մէճիստէ հազոր պու- լունտն Հայ-Բող. ազալար հաճիլ հէյէթ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիրլէր : Էկէր Ս. Փաթրիգ հազրէթլէրի միւսաիլէյհ է- ֆէնտիլէրի չախսէն տալլէթ էլլէմիշ իսէ օ զէման տէմէք օլուր քի, մէզքիւր հէ- յէթտէ Հայ-Բող-լարըն ըէամի ներկայա- ցուցիլլէրի հօգ տըր : Շախսլար քէնտի պաշլարընա պիր ճէմաաթըն հուգուգունը մուհաֆազայա սէլահիյէթտար օլամազլար, վէ Ս. Փաթրիգին ըիյատէթի թահթընտա ագա էտիլէն պիր հէյէթին պէօյլէ մու- հիմմ պիր մէսէլէտէ Հայ-Բող. ճէմաաթըն նիզամի ներկայացուցիլլէրի պուլունմա- յարագ, օ ճէմաաթլար իչին թէրթիպաթ- տա պուլունմալարըն ճաիզ օլամազ : Էօյլէ պիր հէյէթ կուսակցութիւնլարըն էֆքիւս- ընը ըէամէն անլաւազա չալըլըր իքէն էր- մէնի միլլէթինին հայաթընճա պու գատար մուհիմմ պիր մէվգի թութան Փրօքէսքան ճէմաաթըն էֆքիւր վէ հիսաիյաթընը ըէամէն անլամասը թապիի սահա զիյատէ մագուլ տըր : Լաքին էկէր միւսաիլէյհ է- ֆէնտիլէր մէզքիւր մէճիստէ Ազգապէսա- րան թարաֆընտան կէօնտէրիլլէր իսէ, օ զէման տա շու սիւալար ֆիքրիմիզէ վա- ըիտ օլու յօր, Ազգապէսարանտա պիր Վար- չակսան ժողով մէվնուտ տէյիլ իքէն, միւսթէֆի պիր Ազգապէս պէօյլէ պիր ա- ղըր մէսուլիյէթի նասըլ տէրիւհտէ էթմիշ տիր : Փաթրիգիսանէ իլէ էտիլէճէք պու թէր- թիպ սալթ իսթանպուլ ինթիխապաթը իչին իսէ, տիկէր Հայ-Բող. ճէմաաթ- լարընըն պու շէյտէն խապէրի օլաա կէրէք իտի, հալ շու քի իսթանպուլտա ֆրօթէլթան ճէմաաթլարըն ներկայացուցիլլէրինին պու թէրթիպաէն պիր խապէրի հօգ տըր կէօ- ըրինիլյօր :

Պագաթ, պիւթիւն մէմլէքէթտէ պու-

յունան Հայ-Բող. ճէմաթլար իչին պիր
թէրթիպ աիւշինիւիւյօր իսէ, վէ Փաթ-
րիգ խանէտէքի պու մէճլիստէ վէրիլէն գա-
րար ճիւմէ Հայ-Բող. ճէմաթլարա տա
րէսմէն թէպիլզ օլունաճագ իսէ՝ միւսթէ-
ֆի Ազգապէս ճիւմէ Փրօթէսթանլարա
պէօյլէ մուհիմմ վէ նագիք պիր մէսէլէտէ
քէնտի խօտրէյի իլէ նա՞սը թալիմաթ վէ-
րէպիլիւր, պու թէրթիպ Հայ-Բող. Խաւա-
րակոթիւնն իչի տէյիլ, պիր գաչ քիչինին
իչի օլմուշ օլուր: Իմտի պիլզ պու մուա-
մէլէյի Ազգապէսարան սէլահիյէթինին
սու ի իսթիմար տէյու թէլագգը էտի-
յօրրզ, վէ Փրօթէսթան ճէմաթլարըմը-
զնն պու պապտա քէնտի հուգուգլարընը
մուհաֆապա էթմէյէ ոյանըզ պուլուն-
մալարընը թալիսիյէ էտէրիզ: Պունն իչին
պիզճէ էն գըսա թարիգ շու տըր, Փրօ-
թէսթանլըզն պէօյիւք մէրքէզի պուլու-
նան չէհրէրաէն, մէսէլա, Մէրզիֆուն,
Գայսէրիյէ, Սիվաս, Խարիութ, Այնթապ,
Մարաշ, Ատանա, Հաճըն, վէ սաիր եէր-
լէրտէքի ճէմաթլարտան Բաղ. Ժողովար
Փաթրիգխանէյէ թէլէզրաֆլէ խապէր վէրիպ,
պիւտիւմէլի տիրէր քիմէզքիւր միւսթէլիթ
մէճլիստէ Փրօթէսթանլար թարաֆընտան
նէրկայացուցիլ ազալար հազըր պուլունմա-
տըզճա Փաթրիգխանէտէն կէլէն թալի-
մաթը թանըմայաճագլար տըր:

Պու վագըա թէքրարէն պիզէ իսթար
էտէր քի, Ազգապէսարանն թէնտիգի
իչին յիւզօրլար հէյէթինին իճթիմարընն
կէճիքմէսի Փրօթէսթան ճէմաթլընն հու-
գուգունն փաիմալ էտիլմէսինէ սէպէպ օլ-
մագտա տըր:

Ա. Գ. Բ.

Գոյոմպիա տաւ իւլ միւնուն հէյէթ ի
խտարէսի սիկարա թիւթիւնիւնին ազլի
իչլէրէ էյի իթթիֆագ էթմէտիյին տիւ-
շիւնաիւքլէրինտէն, տար իւլ ֆիւնուն պի-
նալարընտա սիկարա իչմէյի ետագ էթ-
միչլէր:

ԱՆՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

Թիւրքիստըն եագրն միւսթագպէլի.—
Տէյի թէյէկրաթըն Փարիզ մուխարի-
Փարլամէնթօնն ֆէսիսին խապէր վէրիպ
տէյօր քի, «Պու խապէր Օսմանլը տէվէ-
թինին Ղարպտաքի տօսթլարը արասընտա
հէյէճանը պատի օլմագտա տըր, զիրա
պունըն պիր նէթիճէսի շու օլաճագ տըր
քի, միլլէթին խտարէ ի ումուրը Փարլամէն-
թօտան ալընաճագ՝ վէ պիր թաղըմ պօմպա
աթընըլարա, կիզլի ատէմ էօլտիւրէնլէրէ
մէյտան ալըմըլ օլաճագ տըր: Փարիզտէ
մէհաֆիլի սիյասիյէտէ պու թէպէտտիլէ
չիւպհէ իլէ պագըմագտա տըր: Պիւտիյիմէ
կէօրէ՝ մուխալիֆ թարաֆ մէպուսլարընն
նիչէսի Մըսրա ֆիրար էտիյօրլար: Մաքէ-
տօնիա էհալիսի մէմնուն օլմատըգտան
մատա, հէյէճան վէ զազապ իլէ տօլու
տըրլար վէ Արնաւիւայար իլէ պէրապէր
խսան էտէճէքլէր: Պուլղարիանն վէ Գա-
րատաղըն նէ մէսէլէթ թուլմաճաղը մուայ-
յէն տէյիլ տիր: Լաքին հալը հազըրըն
անախթարը Բումանիանն էլինտէ տիր:
Էվրօփա սիյասիյունը Թիւրքիա սիյասիյա-
թընտա կէօրիւլէն թէզէլիւլ վէ թէտէն-
նինին մէն էտիլմէսինի արգու էտիյօր ի-
սէլէր տէ, տիւվէլի մուազզամատան հիչ
պիրի՝ «Խաթա ատէմ» է պիր փարմագ
պիլէ տօգունտուրմայաճագ տըր: Լաքին
Թիւրքիանն սիյասի վէ իճթիմաի պու գէ-
վալընը մէն էթմէք իչին սիւհա տալիւա-
նան պուլունաճագ մը տըր, պու մալիւմ
տէյիլ տիր: Էվրօփա գապիսէլէրինին էք-
սէրի՝ իչլէր նիհայէթ էյի օլուր տէյու իւ-
միտ էտիյօրլար իսէ տէ, ճիւմէսի տէ
մէմուլին աքսի օլարագ ֆէհասը վուգու
պուլուր տէյու հազըրլանմագտա տըրլար:
Պէօյլէ պիր սըրատա, Ս. Փէթըրպուրկ-
տաքի Պուլղար սէֆիրինին իֆատէ-
սի շայանը տիգգաթ տըր, միւշարի-
լէյհ տէմիլ տիր քի, Պալգան չիպհի
ճէզիրէսինտէ գարիպէն վուգուր մէլ-

հուզ օրան փէք հաիզի էհէմմիյէթ վու-
գուլթըն հօնիւնտէ պուլունույօրըզ:» Լա-
քին մէզքիւր զազէթանըն իսթանպօլ մու-
խապիրի՝ մէվզիի պիր ազ ֆարգլը բէսմ
էտիյօր: Միւմաիլէյհ՝ Սաիա փաշա իլէ պիր
միւլագաթընը թարիֆ էտիյօր, վէ անտէ
տէմիշ տիր քի, էկէր Կէնն թիւրքլէրին
մագսէտի իսթիպատատ օլաա իտի, Համիաին
րէժիմի պունա էն զիյաաէ միւսաիտ
իտի: Քէնտիսի (Սաիա փաշա) հիւքիւմէթէ
մուխաիֆ պիր ֆըրգանըն պուլունմասընա
գարչը տէյիլ իսէ տէ, «Իթիլաֆ» ֆըր-
գասը՝ գապինէնին հէր պիր թէրթիպինէ
միւթէրիզ պուլունմագլէ իշի պօզմուշ տըր:
Վէ չիմտի հիւքիւմէթ նէ փաւնիւշաւիզմէ
մէյլ էտէրէք, նէ զայր ի միւսլիմ՝ անա-
պըրըն հուգուգունա թէարուզ էտէրէք,
աննագ իզթիսատա, թալիմ ու թէրպիյէյէ
վէ ումուրը թէչըրիյէյէ էհէմմիյէթ վէրմէք
վէ տախիլի իսլահաթա սայ էթմէք թա-
րիգիյլէ իշի իլէրի սիւրմէքտէ պուլունա-
ճագ վէ ինթիխապլար իւշ այա գատար
պիթիպ էվիլէքինտէն տահա զիյատէ մուգ-
թէտիր մէպուսլարլա Փարլամէնթօ քիւշատ
օլունաճագ տըր:

Սուրի եազըն մը տըր. — Սուլհ էօ-
նիւնտէ պուլունան պազը պէօյիւք մանի-
լէր պունտան էվիլ զիւր օլունմը իտի:
Պիր թարաֆտան իթալիանըն թարապլուսը
իլհագ էթմիշ օլտուզունու իլան էթմէսի,
տիկէր թարաֆտան Սուլթանըն հուգուգը
հիւքմանիսինին թարապլուստան գալու-
րըմասընա թիւրքիանըն րազը օլամայա-
ճազը միւսալահա իշիւն թէվասուլէ էթ-
մէք իսթէյէնլէրի մէյուս գըլմագտա տըր:
Թալլըզըն թարապլուս մուխապիրի տիկէր
պիր մանիէյէ նազարը տիգգաթ ճէլլ
էթմիշ տիր: Իթալիա հալա թիւրքիա
իւզէրինէ գաթի պիր զալէպէ չալամալը
օլտուզունտան պու կիւն միւսալահա ագտ
օլունաա իթալիանըն Ռապլար իւզէ-

րինտէ փրէսքիթի միւթէպարուր օլա-
ճագ, վէ իլէրիտէ պիր չօգ միւշքիլաթա
թէսատիւֆ էտէճէք տիր: Իթալիա Այն-
զարայա կիրէլի պիր այը թէճավուզ էթ-
միշ իքէն հալա գաթի պիր մուհարէպէտէ
պուլունամամըշ, պէրուքս պազը միւսա-
տէմէլէրտէ կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլ-
մուշ տըր: Մուխապիրի միւմաիլէյհ զանն
էտէր քի, Իթալիա գաթի պիր զաֆէր
կէօսթէրմէտիքճէ՝ հէմ քէնաինին հէմ տէ
Աֆրիգանըն չիմալընտա Ռապլար իլէ միւ-
նտաիպէթի օլան Լիւրօփա տէվիլէթլէրինին
իշի փէք կիւն օլաճագ տըր: Խուսուսա
մուհարէպէնին պու գատար սիւրիւնմէ-
սինին հագիգի սէպէպինի Ռապլար պիլ-
մէտիլէրի իշիւն պունը անլէր իթա-
լիալըլարըն զաիֆիյինէ՝ վէ իզթիտար-
սըզլըզընա աթիֆ էտիյօրլար: Պու սէպէպ-
տէն միւմաիլէյհ սուլհ ագտընըն վագթը-
նըն եագըն օլտուզունը զանն էթմէյօր:

Լիւրօփա փօյիքիգասըր. — Ալմանիա պու
կիւնլէրտէ Փաշլամէնթօ ազալարընըն ին-
թիլապը իլէ մէշուլ տըր: Պու ինթիխա-
պա Ֆրանգօ—Մարօք իթիլաֆընըն պէօ-
յիւք թէէսիրի օլմուշ տըր: Նիշլէր՝ մէզ-
քիւր իթիլաֆը ինկիլթէրանըն զալէպէսի
տայարագ, հիւքիւմէթին խարիճի փօյիթի-
գասընը թապպիհ էթմէքտէ պուլունտու-
լար, պու իսէ ինթիխապտա րէյլէրէ թէէ-
սիր էյլէտի: Շիմտիլիք էն զիյատէ մու-
վաֆիադիյէթ քէսպ էտէնլէր Սօսիալիսթ-
լէր ֆըրգասը օլմուշ տըր: Սօսիալիսթլէր
մուհարէպէյէ մուխապիֆ իքէն՝ նասըլ իսէ
պու իթիլաֆա գարչը պուլունմուշար տըր:
Վէ էկէր Ագասուկաւիլար իլէ Սօսիալիսթ-
լէր իթիլաֆագ էտէպիլէլէր, Ալմանիա
Փարլամէնթօսընտա պէօյիւք թէէսիր իշի-
տէպիլէճէլէր տիր: Լաքին չիմաիլիք պուն-
լարըն իթիլաֆագ էտէճէյի ինթիլալ կէօ-
րիւնմէտիյինտէն, կէլէճէք Փարլամէնթօտա
եինէ էպրի մէպէյին թագըպ էտիլէճէյի

միւս/թէմէլ տիր: Ֆրանսա փօլիթիգասընըն նէ հալ ու հէյէթ քէսպ էտէճէյի տէ հալա մուայյէն օլմամըլ տըր: Վագասա եէնի գապինէյի թէչքիլ էտէն ազալար հէփ մուգթէտիր վէ էհալինին էմնիյէթինի գազաննըլ օլան զաթլար իսէ աէ, Մ. Գէյյօ մէպէյինին պիւսպիւթիւն պրագըլըպ գալի վէ միւթէմէտ պիր մէսէք թագըպ էտիւէճէյի տէ հալա մալիւմ օլմամըլ տըր: Մ. Փօանգարէնին եէրինէ Մ. Պրիւնըն րէիս թալին օլունաճաղը սէօյլէնիյօր, տէմէք քի, հալա գաթի վէ սօն մէսէք թալին էալիւմէմիշ տիր: Ավսթրիատա Գօնթ էրէնթալ ալէյհինտէ հիւճիւմլէր տէվամ էտիյօր: պու հիւճիւմլէրին րուհպան ֆըրգասըլ թարաֆընտան վուգու պուլմասը ֆիքըլէրէ շու չիւպհէյի կէթիւրիյօր քի, աճէպա սնէր Ավսթրիա իլէ իթալիա արասընտա պիր մուհարէպէ մէյսանա կէթիւրիպ, իթալիատա Փափանըն սիյասի նուֆուզունու իասէ էթմէք մի իսթէյօրլար: Գօնթ էրէնթալըն սախմա սուհ թարաֆընտան տուրմուշ օլմասընա պագարագ, անըն ալէյհինտէքի պու հարէքէթին մուհարէպէ. թարաֆտաւրանընըն իչի օլտուղու տա զանն օլունույօր: Ինկիլթէրա՝ պունտան էվվէլ թէճրիս, եանի էվրօփա տէվէթլէրինին հիշ պիրի իլէ իթիլաֆ եա իթթիհաստա կիրմէմէք մէսէյինի թագըպ էտէր իտի: Նիլէլէրին զաննընճա, Ինկիլթէրա՝ իթիլաֆը միւսէլլէսէ տախիլ օլմագլա էվրօփա միւշքիլաթլաւընա գարըշմըլ վէ քէնտի մէվգիինի զաթիլէշտիրմիշ տիր: Պինտէն ալէյհ պու ֆիքրտէ օլանլար, Ինկիլթէրանըն պու իթիլաֆ վէ իթթիհատարտան կէրի տուրմասընը թալսիյէ էտիյօրլար:

Խայրխահանըն իսնէսի. — Տիւնեատա խայրխահ մագսէտլէրէ իանէ էտէնլէր էքսիլմէքտէ տէյիլ տիր: Իլան օլունմայան միլիօնլարճա լիրա իանէլէրտէն մատա իլան օլունանլար տախի շայանը

տիգգաթ տէրէճէտէ պէօլիւք տիր: Մ. Ամէրիգատա 1911տէ խայրխահ մագսէտլէրէ 260,000,000 տօլար (57,200,000 Օամ. լիր.) իանէ էտիլտիյի եազըլըյօր: Պու մէպլաղըն 160 միլիօնը շախսի մագսէտլէրէ, 13 միլիօնը թալիւմ ու թէրպիյէյէ, 83½ միլիօնը հէյէթի իճթիմաիյէնին իսլահընա, վէ պաղըլը միւթէնէվվի մագսէտլէրէ ոարֆ էտիլմիշ տիր: Էն չօգ իանէյի Մ. Գարնէկի վէրմիշ օլուպ, 25,000,000 տօլար եանի 5½ միլիօն Օամ. լիր. տըր: Ամէրիգատա ոարքին օլան պիր Ավսթրիալըյա՝ մէմէքէթինտէ 10 միլիօն լիրալըպ պիր միւլք իլէ պարօնըլըլ ըիւթպէսի միրաս աիւշմիւշ, լաքին միւմաիլէյհ Ամէրիգա հայաթընը 10 միլիօն տօլարա ֆաիգ սայարագ մէպլաղը մէքըիւրիւ խասթախանէ վէ թիմարխանէլէրէ վագֆ էտիպ՝ քէնտիսի Ամէրիգատա գալմըլ տըր: Տիկէր պիր զաթ վէրէմ իլլէթինէ գարըլէ էտիլէն ճէհալէրի թէչվիգ էթմէք իլիւն 4,000,000 տօլար թախսիւ էյլէմիշ տիր: Էլպէթ պու առէմիէր փարա գազանըպ տա պու իանէլէրի վէրիյօրլար: Պաշգա մագսէտլէրէ տէ պօլ պօլ փարա վէրիյօրլար: Կէչէն հաֆթա Ուաչինկթընտա նիքեահ օլան պիր կէլինէ վէրիլէն հէսիյէլէր շայանը սիգգաթ իտի: Կիւվէյի կէլինէ 1,000,000 Ինկ. լիրա գըյմէթինտէ սիկուրթա իհտա էթմիշ, վէ Մ. Փիրփօնթ Մօրկան 100,000 լիրա գըյմէթինտէ պիր ինճու թէսպիհ, պիր տիկէրի 20,000 լիր. գըյմէթինտէ պիր կէրտանըլը, վէհասըլ ճիւմէ հէտիյէլէր պիրտէն 1,500,000 Ինկ. լիր.յա պալիլ օլմուշ տըր:

Էվրօփանըն գէնկիւն եէհուսիյէրի եէրուսաղէմտէ պիր եէհուտի տարիւլ ֆիւնունը աչաճագլար վէ էվրօփա տարիւլ ֆիւնունըլարընտաքի թալէպէտէն պազըլարը օրայա կէլիպ ասարը աթիգէ թէհարրիսի իլէ մէշղուլ օլաճագլար իմիշ:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՍԻՅՐԷԹ ՎԷ ՍՐՀՀԷԹ

ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ, ԱՍՆԱ

Ինսանլարտան չօղու հիւսնի ախլագը
 օլ պիր տիւնեատա լազըմ օլան պիր մա-
 թա կիպի թէլագգը էտէրէր, եախօտ
 ճէհէնէմ գափուսունտան էթէյէ կէշմէք
 իչին միւնասիպ պիր փասափօրթ կիպի
 գուլանըլար: Տինլէր չօգ տէֆա պու
 եօլտա թալիմ օլունմուշ օլուուլու սէպէպ-
 տէն՝ ինսանլար տինսիղիք թասափուրունա
 ալըշարագ ճէհէնէմ գօրգուսունու պիր
 թարաֆա աթար աթմաղ ախլագը տախի
 պիր թարաֆա աթմը տըլլար: Տահա ֆէ-
 նաւը շու օլմուշարը քի, պիր չօգ շախլար վէ
 գափմար՝ սու ի իթիգատ վէ թէֆփիր
 իլէ տին միւսաատէ էաիյօր տէյու ինա-
 նարագ, հէր տիւրիւ խապասաթը սէր-
 պէսթ սէրպէսթ իճրա էլլէմիշ տիրլէր:
 Գաթլ, զինա, խըրսըզըզ, եալան վէ եէ-
 մինլէրի պիլա ֆիթուր եա ճէզա կէօրմէ-
 յէճէք տէյու եա տա տինի պիր ֆազիլէթ
 եափըյօրմ տէյու իճրա էլլէմիշ տիրլէր:
 Տիւնեատա մէվճուտ օլան էն պէօլիք ֆէ-
 նալըզլար վէ պէշէրիյէթին էն տէհէթլի
 պախթսըզըզը պու սէպէպտէն եանի, ախ-
 լագի գախտէլէրին թապիի գախտէլէր կի-
 պի շաշմաղ վէ սաղլամ օլուուլունա վէ
 հէր իքիսինի տախի թէճափուղ էթմէք
 նէթիճէսիք գալամաղ իտիյինէ ինանմա-
 տըզլարընտան օլմուշ տըր: Պիղաէն քիմսէ
 ինճիզապ գախտէսինէ շիւպհէ էտիպ տէ
 եօգարը տիւշէք իւմիտիլէ քէնաինի հա-
 վայա պրագմաղ. քիմսէ աթէշին եագար
 իտիյինէ, սույուն պօղար իտիյինէ ինան-
 մայըպ իչինէ աթըլմաղ, լաքին ախլագի
 գախտէլէրի պիրէր պիրէր թէճափուղ էյ-
 լէր վէ հիշ պիր նէթիճէ կէօրմէյէճէյիմ
 զանն էլլէր. հալպու քի ինսանըն պու ճէ-
 հալէթի սալա ֆարգ էթմէզ, գախտէ
 գախտէ տիր, ալա շաշմաղ վէ հիւքմիւնիւ

իճրա էլլէր, շու ֆարգ իլէ քի, մէմուշ
 էթտիյիմիզ գէմանտա վէ կէօրէպիլաիյիմիզ
 թարզաա օլմաղ վէ պիլ ալաանըլըզ:

Ախլագի գախտէլէրին թէճափուղուն նէ-
 թիճէլէրինտէն պիրինճիսի ճէրհալ իճրա
 օլունսնիշար տըր: Պու կիպի խաթա վէ
 թէճափուղաթըն ինսանըն պաշընա տէհհալ
 նէ կիպի պէլալար կէթիւրմիշ իտիյինի թա-
 տա էթմէյէ չըգըշապ ճիլտէր տօլտու-
 րապիլիլիզ: Հազգսըզըզ, խըրսըզըզ, իֆ-
 ֆէթսիղիք, նանքէօրիւք, սէրխօշլուգ, եա-
 լանճըզըզ ինսանլարը նէրէլէրէ տիւշիւր-
 տիւլինիւ, իթիպարընտան, մէնֆաաթըն-
 տան վէ իսթիգալընտան նէլէր զալիպ
 էլլէտիյինի, նիշէ տէֆա նիզա, եարալար,
 գուրշունլար, մահպէս վէ լէզալէթէ հէ-
 տէֆ օլտուլունու պահա էթմէյի էհի իւմ
 ու ախլագա թէրք իլէ պիլ ախլագսըզըզ-
 զըն սըհհէթէ օլան ալագասընտան պահա
 էթմէք նիյէթինտէյիլ: Պունու կէօրմէք
 իչին մութլագա պիր թապիպ կէօզլէրինէ
 մալիք օլմաղ լազըմ տէյիլ: Կէօզլէրի մօ-
 րարմը, պէնզի սարարմը, էիւզլէրի չու-
 գուրաշմըջ օլարագ կէզէն կէնճէրիմիզ
 ալ տէյիլ տիր, լաքին էկէր միւմքին օլա
 տա հէր քէսին խուսուսի անվալընա աշինա
 օլապ, էօնիւմիւզէ նէ՝ տէհէթլի մէնզարէլէր
 քիւշատ օլունաճագ տըր: Քիմ վար տըր
 քի, պիր վէ եա պիր գաշ սաաթըզ հիս-
 սիյաթը վէ տէֆահէթի իչին ագապինտէ
 գուվվէթինտէն, սըհհէթինտէն, միտէսին-
 տէն կիւնլէր իլէ ազապ չէքմէյօր: Նէ գա-
 տար չօղլարը իսէ չէտիտ աղըրլար, եա-
 րալար, էն քէրիհ վէ տէհէթլի խաթա-
 լըզլարա տիւշար օլուպ, նիշէլէրի կէօզլէ-
 րինին նուրունու տա զալիպ էաիյօր: Ա-
 թէշլէր իչինէ քէնտիլէրինի աթան ինսան-
 լարա՝ Քիւսթախ տէրիզ, լաքին սէրմէսթ
 օլուպ ախլագսըզըզը տօղրու խօշ աալմ-
 լար աթանլար մութլագա քէօր վէ տէլի
 տիրլէր: Նէ՝ չարէ քի գախտէ իսթիսնա
 թանըմաղ, միւսատաէ էթմէզ, չօճուղուն

աթէշի չէքեր զանն էթմէսի անը գուր-
թարմուզ, իսթէտիյին գատար բաղընըն
ֆախտէսինտէն, իֆֆէթսիզիյին մօտա օլ-
տուղունտան, ուլգուսուզըլզ վէ սէֆա-
հէթին սաաաթէթ օլտուղունտան պահս էյ-
լէ, թապիաթ եանըլմազ, ճէհէննէմ տէր-
հալ պաշլար, էօթէյէ պէրէմէզ:

Սաւիտէն: Ախլագի թէճաւուզ վէ խա-
թալարըն նէթիճէսի պիւքիւն էօմրսէ սե-
վամ էյիէր: Քեաշքի պունլար տախի թա-
պիի գուլվէթլէր կիպի հէման թէճսիւրինի
իճրա էտիպ պիթիւրսէլէր իտի. լաքին պիր
թէք շախս եօգ տըր քի, պունտան 3—5
—15 սէնէ էվվէլ իշլէմիշ օլտուղու պիր
խաթանըն էսէրինի իւզէրինտէ թաշըմաթ
օլտուն: Պու կիւն էն թէտապիրլի վէ բա-
հաթ էօմրտէ հաշայան, պինլէր իլէ սէր-
վէթէ, մէվգի վէ ումուրա մալիք օլան նէ
գատարլար վար քի, առուտէ պիր եէմէք
եէմէյէ հասրէթ չէքիօրլար, սէպէպի՝
վազթըլա, թաշ եէսէմ էրիտիրիմ տէ-
աիլէրի զէման միտէլէրինէ էնտիրտիլէրի
իշկիլէր, ուլղունտուզ չէլլէր տիր: Չօգլար
կէօղլէրինին նուրունա միւհթաճ տըրլար,
զաիֆլէնմիշ տիր, 20 սէնէ էվվէլքի էօմ-
րիւնէ աթֆը նիկեաճ էյլէսին: Ինսանլար
արասընտա եիւքսէք վէ միւշէրրէֆ մէվգի
իհրազ էյլէմիշ քիմէր վար քի մէքրուհ
իլլէթ տամզալարը ալընլարընտա պասըլմըշ
տըր. չիւնքի 10—20 սէնէ էվվէլ ախլագի
գաիտէյէ մէյտան օգոյուպ թէճաւուզ
էյլէտիլէր: Եազընտա սապըզ փէք միւթէ-
պէր պիր կէնճի մուայէնէյէ չաղըրլարմ:
5 սէնէտէն պէրու էսիրի ֆիւրաշ օլմուշ,
այազլարընը պիլէ ճիւզի գըմըլաաթմազ
իշիւն՝ պաշղալարընը չաղըրմաղա մէճպուր
օլմուշ, կէճէ կիւնտիւզ էօլիւ կիպի հա-
թըպ, «էօլիւմ նէրէտէ սին» տէյու պա-
ղըրմազտա իտի. զիրա վազթըլա պիր
սաաթըլըզ պիր խաթատա պուլունմուշ ի-
տի: Պիլիւրիմ էյ տօթթում, էնճամ փաք
վէ նաւուսըլ պիր աիլէ թէշքիլ էյլէտին,

մու հապպէթէ նաիլ օլտուն վէ սէն տա-
խի գալպինին էն փաք վէ էն չօգ մու-
հապպէթի իլէ մուգապէլէ էթմէք, մէսուտ
օլմազ իսթէյօրսըն, լաքին նաֆիլէ, չիւնքի
եիւրէյին պօշ տըր, վազթըլա հէֆ պօշա
իսրաֆ էթտին, միւֆիլիս սին: Պիլիւրիմ, պիր
թէք էվլատ տէյու կէճէ կիւնտիւզ հաա-
րէթ չէքիօրսըն, լաքին էլինէ կէշմէյօր,
պիլիւրմիսին քի զիւրիլէթ թէլլէրինի վազ-
թըլա սէն քէնտի էլլէրին իլէ քէսաին:
Տիւնեաաա ֆախտէլի օլմազ խըլմէթ էթ-
մէք իսթէրսին, լաքին զաիֆլիք, թիթիլիք,
աղըրլար սէնի պրազմաթօր: 30 սէնէտէ 70
սէնէիլք էօմր թէլլէֆ էթտին վէ պօշընա
թէլլէֆ էթտին, սէրմայէ գալմատը:

Քիմ տէյօր քի ախլագի խաթալար
նէթիճէսիլ գալըր, քիմ տէյօր քի ճէզաաը
պէտէլէ պէտէլ տիր. պիրէ էլլի, պիրէ պին
տիր, 5 տագիգէ իշիւն 50 սէնէյէ մահ-
քիւմ էտէր, պու նէ ինսաֆսըլըզ, պու նէ
ատալէթ, պու նէ ճէհէննէմ տիր: Նէ չարէ
ճէհէննէմ պուրատա տըր, էօթէյի պէրէմէ:

Սալիսէն: Ախլագի խաթալարըն ճէ-
զաաը հալընըզ ամիլի իւզէրինտէ տէյիլ,
իլլա զիւրիլէթի իւզէրինսէ սախի իճրա
օլունուր: Պուրատա ֆիքրիմ իսեան էտէր:
Խաթանըն տէրհալ ճէզաաընը անլարմ,
հայտէ ֆախիինին պիւթիւն էօմրիւնտէ ճէ-
զալանմասընը տա անլայալմ, լաքին պի
սուշլար, մասուլար, պաքիրէլէր, էվլատ-
լար նի՞շիւն մուազղապ օլտունլար: Վալի-
տէյինին վէ էճտատընըն պիր խաթաաը
իշիւն պու կիւն եա թապիաթընտան, եա
միտէսինտէն, եա գուլվէթ վէ սըհհէթին-
տէն պիր եօլ իլէ էզիլէթ չէքմէյէն պիր
ֆէրա պու տիւնեաաա մէվճուտ տէյիլ
տիր: Պիլիւրիմ էօյլէ զաթլար քի, ֆէնա
իլլէթլէրէ միւպթէլա իքէն՝ քէնտիսի հիշ
պիր սէպէպ վէրմէմիշ, եիւնէ տէ՝ պիւթիւն
էօմրիւնտէ միւզթարըպ տըր: Պիլիւրիմ էօյլէ
մէլէքլէր կիպի մասուլար քի, փէտէր վէ
վալիտէլէրի պիլէ էն փաք վէ միւշէրրէֆ

շախարար խնայելու տէ մասում՝ իլլէթ լանէթի իլէ մահքիւմ տըր : մէսուլը՝ տէ-տէսի եա տահա եվլէլքի էճտատը տըր : Պիլա ֆիւթուր վէ պիլա գայտ ախլագսըզ-լըզ եօլունա կիտէն է՛յ կէնճ , պիլիյօ՞րմը-սըն քի , գանընըն իչէրիսինէ ալտըզըն զէհր-լէր սէնտէն սօնրա էվլատընըն վէ թօրըն-լարընըն տամարլարընտա ճէվլէլան էյլէյէ-ճէք տիր : Բէնտի ճիյէրփարէլէրինի եա-րալայօրըն , էվլատլարընըն գաթիլի սին , պիլիյօ՞րմըսըն քի , 5 տագիգէ իչինտէ էօմրլէր թէլէֆ էտիյօրըն , պիր չօգ պի սուչլարըն գանընա կիրիյօրըն : Պիլէրէք եա պիլմէյէրէք եափսան ֆարգ էթմէլ , գաթիլ սին , ճանի սին : էվլէնմէյի քէնտի-նէ նէհի էյլէմիլ իքէն , ֆուրսաթ պուլուպ էվլէնէն վէ սօնրա եարալը , իլլէթի չօ-ճուգլարընը գօլլարը իչինէ ալըպ կէթի-րէնլէրի աէ կէօրտիւմ . պունլարա նէ՞ իսմ վէրէլիւմ :

Ալտանմայընըզ , Ալլահ իսթիհզա օլուն-մազ . փէսէրդէրին կիւնաւիլըն իւչիւնճիւ վէ սէօրսիւնճիւ նէսի գասարարար : Գաի-աէլէր Ալլահ կիպի էպէտի տիրլէր , կէօզ-լէրինիլի գափամազ իլէ նէթիճէ տէյիշ-մէլ . նէթիճէտէն գաչամազսըն , ճէհէնէմ սէնտէ պաշար վէ նէսիւնտէ տէվամ էյլէր : Ինսանլար հագգընտա սահիհ օլան՝ ան-լէրին մէճմուի օլան միլլէթիլէ հագգընտա տախի սահիհ օլուր . թարիխ պունու իս-պաթ վէ հալը հագըր իրաէ էտիյօր : Ա-զամէթ վէ գուվլէթ իլէ տիւնեալը սար-սան գալմլար՝ սիյլէթի զայիպ էտինճէ քէնտիլէրի տախի մահվ օլմուլ տըրլար : Պիր միլլէթ՝ մատտի գուվլէթինէ մաղրուր օլարագ իսթէտիյի գատար , զուլմ , հագգ-իլըզլըզ , գաթլ վէ զատտարլըզ էյլէսին , հիւ պիր ճէզա կէօրմէյօրըմ զանն էտէրէք տիւնեայա մէյտան օգուսուն , առալէթի հիճվ էյլէսին , իսթէտիյի գատար եալանը քէնտիլէն մէպտէ իթթիլուալ էտիպ ալմի ալտաթտըմ զանն էյլէսին , օ միլլէթ եա

սէրհալ եա ազ սօնրա նէթիճէսինի կէօ-րէճէք , սիյսիլէ պէ սիյսիլէ մուազզապ օլաճագ , առալէթ էնճամ անլէրի եագա-լայըպ Գոյէն կիպի ալընլարընտ սիյահ տամզա պասաճագ վէ գանլը էլլէր իլէ ալէմտէ կէօրիւնէճէքլէր , պիրինէ եիւլ , պին պէտէլ կէօրէճէքլէր , 3իւնճիւ 4իւնճիւ տէյիլ , 100իւնճիւ սիլիլէյէճէք հիսապ վէ-րէճէքլէր : Է՞յ Օսմանլըլար , թօփ վէ թիւ-ֆէնքսիլլէքտէն , տօնանմա վէ ապէրսիլ-լիքաէն , խարիճտէն սիլի իհաթէ էտիպ տիչլէրինի պիլէյէն տիւլմէնլէրտէն գօրգ-մայընըզ , լաքին ախլագսըզլըզտան , սիյ-րէթսիլլէքտէն գօրգուսուլ , տիթրէյինիլ , պունուն մութլագ նէթիճէսի խաթթալըզ տըր , խաթթալըզն տէվամը իսէ էօլիւմ տիր :

Ք Ի Լ Ի Ս Ե Լ Ե Ի Ի Մ Ի Զ Ի

Յ Է Հ Տ Ի Տ Է Տ Է Ն Խ Ո Ւ Ս Ո Ւ Ս Ա Յ

ՎԵՐ . ՎԱՅՐԱՍ ԹԱՅՄԻՋՃԵԱՆ , ԳԱՅՍԵՒԻՑԷ

2.

Բ . Պիզի տախիլտէն թէհտիտ էտէն խուսուսաթ :

1. Կէնճէրիւնիլլիլ վաղըլըդը ինթի-խապ էթմիմէսի : Մուհիմմ պիր զայաթ , քիլիսէնին իսթիպալինէ պէօյիւք թէէ-սիրի օլան պիր խուսուս ! Պունըն քէնտիլէն մախսուս պազը սէպէպլէրի վար տըր : (ա) Բիլիսէլլին մաթլուպ տէրէճէտէ ինթիլամ վէ իրթիպաթ կէօթէրէմէտիյի իչիւն կէնճ-լէր թէէմին ի իսթիպալ մէսէլէսինի մէշ-քիւք կէօրիւյօրլար : (բ) Վաղըլարըն մէս-լէք վէ թալիմաթը լուզումունտան զի-յատէ , վէ հէր օլուր օլմալ քիմսէ թա-րաֆընտան թէնգիտ օլունույօր : (գ) Ի-լանը մէշրութիյէթլէ կէնճէրիմիլէ նէսի ֆաալիյէթ մուհիթլէրի ալըլըլ տըր : (դ) Էճանիպէ եօլար ալըլըլ տըր : (ե) Տա-հա աօղրուսու կէնճէրիմիլ Բրիստոսըն ի-շի իչիւն հէր միւլքիլէ բաղմէն , լէսուլ-լար կիպի քէնտիլէրինի մէլէքիւթ Ուլ-

լահա վագֆ էլէմէյօրլար : Պու շէյլէր գըթալլարընքինտէն ազիմ խասարաթ մէյտանա կէթըրիյօր : Պու պիր մանէվէ գըթալ տըր : Կիլիկիատա գըթալ օլտու 30 մինպէր պօշ գալտը , պէլքի շիմտի եալըսը վաղլար իլէ վէ միւպէշխըլէր իլէ թէսէլլի օլույօր : Կէլ , սանա Մէրքէզի իթ-թիհատ տաիրէսինաէ պիր օ գատար պէլքի տահա զիյատէ պօշ մինպէրլէր կէօսթէրէյիմ : Կիլիկիատա իլմի իլահի վար՝ երինէ օրատա շակիրտ ազ չօգ պուլունուր , կէլ սանա պու թարաֆտա շակիրտ օլմատըլլնտան պիր իքի սէնէ գափանմըլ իլմի իլահի մէքթէպի կէօսթէրէյիմ : Պու շէյքիլիսէյէ ազիմ պիր թէհատի տիր :

2. Վարզ պուշունմասըդը եհրսէ պուշունմա իլէ կէյիմմէֆ : Զիքը էթտիյիմիզ պիրիննի խուսուս իճապաթընտան պու՝ զարուրի տիր : Եանի վաղը օլմազ իսէ , պիր խօճա իլէ հէմ մէքթէպ հէմ տէ մինպէր խտարէ օլունույօր , օ տա էլէ կէշէր իսէ , հախօտ ճէմաթտան զայրի մէսուլ պիր ֆէրտին եէտինէ խտարէ թէպիմ օլունուրսա նէթիճէյի խայալ էտէպիլիլիկ :

3. Մեֆթէպրէիմիզսէն ճիշէյէրիմսէ իննի թալիմին գըղէթի եախօս եէնի պիր շէֆլ ալմասը : Մուալլիմ եա վալըղարըմըլ իպթիտա ի թալիմլէրի մէքթէպի ալի վէ գօլէճլէրտէ ալըլար : Իլմի իլահի մէտրէսէսինէ կէլէնէ գատար թալէպէնին տինի գանըշարը մուայյէն պիր շէքլ ալմըլ օլուր : Շու հալաէ իպթիտա ի միւէսսէսէլէրին էհէմմիյէթի սօնրաքինտէն էքսիք տէյիլ պիղճէ տահա զիյատէ տիր : Մէրքէզի Թիւրքիա գօլէճի պու պապտէ թութուղու պէրրազ վէ մագուլ մէսլէքի սայէսինտէ , Կիլիկիա քիլիսէլէրինին թանղըմաթը խտրիճիյէ վէ հայաթը տէրունիյէսինճէ մուհիմ խըսմէթլէր իֆա էթմիշ վէ էթմէքտէ տիր : Վէ օլ սայէ տէ Այնթապ՝ Թիւրքիա Փրօթէսթանըլլընը , լուհանի իշինին մէրֆեզի օլմուշ

տըր : Եէքլիլէրտէն միսիօնէրլէր գատար վէ հաթթա տահա զիյատէ տինի վէ իլմի տաիրէտէ թալիմ ալմըլ , միւհիլէրէմ , միւգթէտիր , միւթէտիլ փրօֆէսօրլար վար տըր : Օրայա էվրօֆա վէ Ամէրիզանըն տինի ալէմտէ ալտըլը նիշէ նամիւնասիպ ունսուրլարը գօլայ գօլայ կիրտիրէմէզսին՝ պէլքի տէ հիշ կիրտիրէմէզսին :

Փագաթ տիյարըն նիշէ թարաֆլարընտաքի մէքթէպլէրտէ , կէօրիւպ իշիթտիյիմիզէ նաղարէն , թէնգիսի աշինին իֆրաթ տէրէճէլէրի , վագըթ կէլմիշ տիր տէյէրէք , թալիմ օլունմագտա տըր : Տահա տիյարը էճնէպիյէտէ պիլէ մուայյէն պիր շէքլ ալմամըլ , միւպահէտէ մատտէսի օլան՝ հաթթա փրօֆ. Փէթրի կիպի քիմսէլէրին պիլէ անըն զայրի մագուլ օլտուղունը կէօրէրէք կէրի տէօնտիլիլ պիր թաղըմ մէսէլէլէրի էմրի վագըլիլիշէր կիպի թէֆթիշտէն աճիզ թըֆըլ կէնճէրիմիզին ֆիքրինէ եէրլէշտիրմէք , պիր զատը վէ քիլիսէնին տինի հայաթընա ազիմ պալթալար տըրլար : «Ատարը աթիգա հաֆրիյաթ չուղուրլարը միւնթէգիտլէրին մէզարը տըր» պույուրան չօլ միւթէալլէմ Փրօֆ. Ըրքըհարթ պօշունա՝ մը սէօյլէր : Կէշէնլէրտէ մէքթէպի ալի թալէպլէրինտէն պիրի էօյրէնտիլինէ կէօրէ , պիր քէօյ մինպէրինտէ շէօյլէ իֆատէի մէրամ էտէր , «էֆէնտիմիզ խաշաա իքէն եանընտաքի խըրսըզա՝ պու կիւն պէնիմ իլէ ճէննէթտէ օլաճազսըն տէտի . ճէննէթ ֆիլան պիր լիսանտա պաղիյէ տէմէք տիր : Իմտի էֆէնտիմիզ օլ ագշամ պիր պտղէտէ տէֆն օլունաճաղընտան՝ խըրսըղա տա պէրապէր օրատա տէֆն օլունաճաղընը խապէր վէրտի :» Նէ կիւզէլ պիր թէֆտիր եա ! Քիլիսէլէրիմիզի թէհատ էյլէյէն անըն հայաթ մէրքէզի օլան գալպընը ճէրհ էյլէյէն ազիմ պիր հիւճիւմ տիր պու : Շու թէհատին մէնպար հէր նէրէտէ իսէ , էյ եէրլի միմին վէ միւգ-

Թէտիր քիլիսէ Էվլաթարը . տահա պունա կէօզ գափայալը՝ մը : Լազըմ կէլէն թէ-տապիրին իթթիխաղընտան գօրգալը՝ մը : Ահ, պու՝ Կիլիկիա գըթալը կիպի վարզա-րըն եա ազալարըն հայաթընա տէյիլ, ան-ճագ քիլիսէնին հայաթընա գասա էտիյօր :

4. Ինթիպահը բուհիսի միւշֆիշաքը : Քիլիսէլէրմիզին էլէլմ էլաէ օլան մու-հիմմ մէսէլէլէրմիստէն պիրի տէ պու տըր : Ալլահ գատիմտէն պէրու քիլիսէիին խու-սուսի հաղըրըզ կէօրաիւքաէ Բուհ իւլ Գուտու իլէ գիյարէթ էլլէմիշ օլտուզու կի-պի , շու սօն 5—10 սէնէ զարֆընտա տա-խի եհնէ Այնթապ մէրքէզ օլարագ , տի-յարըմըզըն նիշէ սէմթէրինաէ քիլիսէլէր ազ եա չօզ օլ գուվլէթտէն խուսուսի մէսէլէրէ մալիք օլմուշ տըրլար : Էվլէյու , պու բուհանի հարաքէթին էյի սէմէրէլէրի շունլար տըր : (ա) Քիլիսէ վէ ֆէրալէր թէպտիլ օլտուլար : (բ) Թէպչիի ի պէշա-րէթ վազիֆէսինին հիսսի քէսպի գուվ-վէթ էտիպ՝ ֆէրալէր, գասընյար պիլէ, օ-նա ճէսարէթ էթտիլէր : (գ) Քիլիսէյէ եէնի ազալար գամմ օլունտու : (դ) Բու-հանի իշէ վագֆը նէֆա էտէն կէնճէր պուլունտուլար : (ե) Իլհամըն գըրաթըն-տա , միւմիլէրին ֆարզարընտա հայաթի թէպէստիւլ նիւմայան օլտու : (զ) Տի-րի շէհատէթ վէ իգըրլար չօլալար : Սաւիէն . Պու հարէքէթ ի բուհանի-յէնին նէթիճէսի մագամընտա քիլիսէլէր-տէ տիկէր Թարաֆտան շու հալլար զահիր օլտու : (ա) Քիլիսէտէ պու հայաթա էվ-վէլտէն եա սօնրատան նաիլ օլանլար իլէ օլմայանլար արաւընտա պիւրուտէթ : (բ) Պազը վարզարըն պու հարաքէթի խարէ էտէմէտիլէրի սէպէպտէն քիլիսէտէ նի-ֆագ ու շիգագ զուհուրը : (գ) Պազը ֆէրալէրին պուսլարը պիր ֆըրգա թէս-միյէ իլէ քիլիսէ հուգուպունտան անլէրի մահրում էթմէյէ չալըշմալար : (դ) Պու-նըն նիթիճէսի օլարագ Թարաֆէյնտէ զի-

յատէ կէրկինլիք վէ պիրպիրլէրնտէն ալըրմագ աիւշիւնճէլէրի : (ե) Ինթիպահա նաիլ օլանլարըն տա պիթթապի քէնտի-լէրճէ զաաֆլարը վէ աճէլէ մուամէլէլէրի , գալէն վէ գալէմէն եէքաիկէրէ ուու Նա-զար , հաթթա իթթիւրագ :

Պիլա շիւպհէ պիւթիւն տիւնետապի քիլիսէլէրտէ մէյստանա կէլէն թապիի պիր միւշքիլաթ տըր պու : Պու հարէքէթի մաթլուպ սուրէթլէ իաարէ էթմէք իշիւն Թարաֆէյնին քեաֆի տէրէճէտէ թէճրի-պէքտուրըզ իյճապ էտէր : Գօլայ պիր մէսէլէ տէյիլ տիր, նէ տէ գուվլէ ի ճէպ-րիյէ իլէ պաստորըլապիլի : Վալըթ պու-նը պիզէ էօրէտէճէք : Իմաի հարէքէթին մահիյէթինի միւթալաա էտէլիմ, վէ չա-րէյի թէշիսի ի մարազտան սօրա իսթի-մալ էտէլիմ : Եօզ իսէ պու շէյ քիլիսէյի տաթիլէն թէհաիտ էտէն էն էտաի պիր մէսէլէ օլուր վէ օլույօր :

Պիրինճի պիլէիմ քի՝ պու մէսէլէ պա-ղըրարըն զանն էթտիյի կիպի սատէճէ պիր Քիլիսի գանըշ ճէյիլ Տիր , անճագ ատէմին խէլաս օլտուզունա տաիլ իթթիլա ը տէ-րունիսինտէ պիլիսիյի պիւր էմրի վա-գըր Տիր : Իֆինճի , պէօյլէ պիր քիսնէ տա-խիլի թէճրիպէսինին էօրնէք վէ միւր-չիտինի Քէլամ ուլլահտա պուլտուզունտան պէօյլէ պիրիսինի Քէլամտան տէյիլ տէ սալթ ֆիքրի իսպաթ իլէ իլզամա չալըշմա , մուվաֆիագ օլամազըն : Իշիլնին , Պու հայաթըն սէնտէ տախի պուլուն-տուզունա քէնաինճէ իւքեաթ օլմամը ի-սէն ետիստ անը կէօթէրէմէզ իսէն , օլ հայաթը բուհիյէնին Թապիլաթը էօյլէ տիր քի արթըզ սէնին պուրհանլարընտան զիյատէ սէնին բուհանի հալըն նազարը տիգ-գաթ ճէլպ էտէր : Տէօրսիլնին , Օ՝ իսէ-լաս Թարիգինի Քիթապը մուգատտէսին-տէն կէօրաիլի . իշիւն Քիթապը մու-գատտէս հազգընտա սէնին ազ պիր շիւպ-հէլի նազարիլէն սէնին հազգընտա օնա

էյի պիր թէստավուր վերմէզ : Պէշխմնի ,
 օ Րուհիւ Գուստըն թէէսիրինի ճիւղի պիր
 մըգտարտա օլտուն , գալպինտէ հիսս էյ-
 լէտիյինտէն օ թէէսիրին իտարէսինտէ օլ-
 մաղը արզու էտէր : Վէ Րուհսան գըլա-
 ղուզանմազ ազմ վէ ճէհսինտէ օլտու-
 ղընսան , հայաթընըն օ տէլալթ թահ-
 թընտա օլուպ , օլմաղընըն չօգ նազիք
 թարղտա իլհամ , թէհրիւպէ վէ վագըթ
 իլէ օնա կէօսթէրմէլիսին : Օնտա ինճիլի
 նէշը էթմէյէ պիր արզու ույանմըլ օլտու-
 ղունտան , մէհրիսէրտէ չէհատէթինի կէ-
 նիշ ֆիքը իլէ վէ միւսաատէ իլէ տինլէ :
 էթրաֆ քէօյլէրէ կիթտիյինտէ անա մին-
 պէրի վէրիպ վէրմէմէք պապընտա միւշ-
 քիլաթ չըգարմա : Անըն պաշլատըլը սաֆի
 վէ սապի Րուհանի հայաթընը քէմալիյէթ
 արչընլարը իլէ էօլիւպ օնա գարչը կէլմէ-
 յէլիմ : Թէնգիտի Ալի օնուն գուլաղընտ չօգ
 չիւքին կէլիլ : Իմտի պու շէլլէրի պիլէրէք
 մուհապպէթ , հիլմիյէթ , սապը , վագըթ
 վէ կէնիշ գալպ իսթիմալըյէ պու հարա-
 քէթ քիլիսէլէրիմիզէ պէրէքէթ մէնպաը օ-
 լապիլիլ : Եա եօգ իսէ չիմտի պաղը մա-
 հալլէրտէ օլտուղու կիպի էտէր իսէք , օ-
 Րալարտա կէօրիւլէն նէթիճէ հէր եէրտէ
 կէօրիւնիւր , եանի էյէր պիւթիւն քիլիսէ
 պու հալտէ իսէ քիլիսէլէր պիրէր պիրէր
 Սթէյլընտան ալըլըր , սանա գարչը գալ-
 պինտէ իթիմասըղըլ թաշըր , քէնտինի
 մուհաֆաղայա գալգըրըր , քէնտինիքիլէր
 իլէ ըէսմի պիր իթիթիհատ թէշքիլ էտէր ,
 վէ արթըղ սէնին նէ իթիթիհատընտա , նէ
 մաթպուլաթընտա , նէ տէ մինպէրինտէ
 օնա գարչը իսթիմալ էթտիյին գարար ,
 իֆատէ , վէ լիսանըն անլէրին պաստըրըլ-
 մասընա խըրոմէթ էտէմէղլէր : Էօյլէ իսէ
 թարաֆէյն պու մէսէլէտէ թագսիրաթը-
 մըլ օլապիլիլ իտիյինէ էմին օլարագ՝ Ալ-
 լահըն Րուհուլլէ իլլէյէլիմ : Պիր թարաֆ
 օնլարը քիլիսէտէն չըգարմասըն օլ պիր
 թարաֆ սա քիլիսէտէն չըգմասըն :

Էննիհայէ քիլիսէլէրիմիզի խարիճէն վէ
 տախիլէն թէհտիա էտէն պիր թագըմ
 գուլվէթլէր էօնիւնտէ պուլունտուղըմըլ
 աշիքետար օլտուղու հալտէ , հէր իքիսի ի-
 չիւն տախի լաղըմ կէլէն վէսաթի ի մուգ-
 թագիյէյի իսթիմալ էտէրէք , Րապպըն
 կէօլպէպէյի կիպի օլան քիլիսէլէն թէվհիտ
 թէնվիլի վէ թէվսիինէ խըրոմէթ էտէլիմ :
 Հէմ խարիճտէն տահա զիյատէ տախիլ-
 տէն թէհտիա էտէն գուլվէթտէն սաղը-
 նարագ մէսէքիլիզի թէպտիլ էտէլիմ :
 Պու Րուհ վէ արզուտա օլան ճանլարը
 Րապպըն միւպարէք վէ մուվաֆֆազ գը-
 լաճաղընա էմինիլ :

Ո Օ Ն

ԻՍԼԱՄԸՆ ԷՎՐՕՓԱՅԱ ՍՕՆ ՍԷՕԶԻԻ

ՇԵՅԽ ԱՊՏԻԻԼ ՆԱԳԳԸ ՊԱՂՏԱՏԻ

1.

[Շէյխ Ապսիլ Նագգը Պաղսատի քարաթրնսան իսաղը-
 մըլ օլուպ , Շէյխ Միսիսին ի Ֆանի քարաթրնսան քիւճիւկ
 օլունտաթ թիւրքէ Բնքիստա զաղիքսաղընը 3-իննի
 ևօրհօրնսա ևէշը օլունտէ պիր պիւսսէն իզրիպսա ևէի-
 միլ թիւ : Պու պիւսսէ ևէֆապըմըլը կիլիճի ևունիսիմիզի
 ևէշը ևէիճիլիլ : Ե. Գ. Գ.]

Էյ ագվամը Խրիսթիյանիյէ !

Պիր ազտա պիզի տինլէյէճէք ղէման
 կէլտի : Միւպիմանլըլըն էվրօֆայա գարչը
 ղայլ ու նէֆրէթի պիւաման տըր : Պիզիմ
 արամըլտա պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիւ-
 մէք էմէլիլլէ մասըմֆ օլան պունճա մէ-
 սաինին պիր չօգ տարլարտան սօնրա՝ վէր-
 տիյի նէթիճէ իլթէ : Թարիլիսիմիզին հէր
 հանկը պիր տէվրէսինէ նիւպէթլէ պու
 կիւն սիլտէն տահա զիյա սէ նէֆրէթ է-
 տիյօրըլ , սիզի պու գատար ղէնկին վէ
 զի շէվքէթ եափան պու մէսէնիյէթ վէ
 խարիգաթը թէրագըլտան էյի պիլինիլ
 քի , պիւթիւն գուլվէթ ի Րուհուլմուղա
 իսթիլըրա՝ էթմէքտէյիլ :

Պու ղարիպ քին ու ղէյլի նէյէ աթֆ
 էթմէք լաղըմ տըր . փափաղարընըլ վէ
 հիւքէմանըլ իիլէ շու ճէվապը վէրիյօր :

Միւպիմանլըլա :

Պունտան տօղու պիր հիւքմ օլումալ :
 Սիզէ էվրօֆա իլմ վէ հիւքմէթինին ի-

զահ էտէմէտի, պիր հագիգաթը պէն ածիզ Շէյխ Ապտիւլ Հագգը Պաղտատի, իթթիհատը Իսլամ ճէմիյէթի մուգատտէսէսինն պիր ուզվի սըֆէթիյէ վէ մուվազ-զաֆիյէթի մախսուսէ իյէ սիզէ ալանէն պիլտիրէճէյիմ:

Տինլէյինիզ էյ ագվամը Խրիսթիյա-նիյէ, պու հագիգի Իսլամիյէթին նիտասը տըր: Պու պիզիմ բուհը Իսլամիյէթիմի-զին ագիտէսի տիր: Էնֆէս վէ էֆագտա հալընըզ պիր Ալլահ վար տըր, հէր գուտ-րէթին, հէր նուրուն, հէր հագիգաթըն, հէր ատալէթին, քեաֆիէի հասանաթըն մէնպար տըր: Օ նէ տողմուշ տըր, նէ-տէ տողուրիշ տըր: Պիր աիր, էզէի տիր, էպէտի տիր: Օ պիլինմէք իսթէտի, քեաինաթը ինշա էյլէտի, ատէմի եարաթ-տը: Ալլահ ատէմի ֆըթրէթին պիլթիւն պէտահի վէ մէհասինի իլէ գուշաթ-տը, վէ քէնտիսինէ թէապպիւտ էթմէ-յի, վէ անճագ քէնտիսինէ իպատէթ էթ-մէք կիպի պիր վազիֆէի մուգատտէսէյի ծնա էմր էթտի:

Եէր երզիւնաէ խըզաթը ատէմտէն եէկեանէ մագսէտ, եէկեանէ օլան պու Ալլահ միւհպպէտէն թաիմագ տըր:

Ատէմին բուհը սէրմէտի տիր, հայաթ պու տիւնեատա պիր իմթիհան տըր: Պիզ, պու տիւնեատա հայաթը ճավիտի, ճէ-նապը վահիտ վէ գահհար վէ էճէլ ու ա-լայը էպէտէն թագտիս վէ թահմիս էտէ-րէք ինթիգալ էտէճէյիզ: Ինսան իչիւն էն ուլլի ֆազիլէթ պիլթիւն բուհույէ պիր օլան «Հագգ»ա թէապպիւտ վէ հիշ պիր գայա վէ իթիրազ իլէ մուգայյէտ օլմագսըզըն ծնուն ուզրունաա ֆէտաի նէֆի էթմէքտէ տիր:

Էն պէօյիւք կիւնահ տա Հագգա շիւք գօշմագ տըր: Հագգտան պաշգաւընա թա-փան քեաֆիրի նիմէթ տիր, պիլթիւն տիւնեանըն տիւնարը լանէթի տիր, ծնա մուարէզէ էթմէք, ծնու հիտայէթէ կէթիր-

մէք վէ եա վիւճիւտիւնիւ օրթատան գալ-տըրմագ միւմին իչիւն էն մուգատտէս պիր զէհա վէ թագվա տըր: Իշթէ պիզիմ շէ-րիք վէ նազիրտէն միւնէզզէճ օլան Բապպը վահիտմիզին, պիզէ էն ուլլի վէ էն հա-գիգի պիր թաստիգ վէ իմանա մագրուն թէպիլղաթը էզէլիյէսի, ճէննէթ վէ ճէ-հէննէմ, սաատէթի սէրմէտիյէ վէ ագապը շէտիտ: Պիզիմ իճթիմաի, իտարի, սիյասի, ճիւմանի, բուհանի, տիւնէվի վէ աքէրի հէր հալիմիզտէ հիշ պիր թէմայիւլ վէ թէխայիւֆի եօգ տըր: Հէր շէյ տին տիր վէ տին անճագ Իսլամ տըր: Պիզիմ քեաֆ-ֆէի ահվալ վէ մանէվիյաթըմըզտա, թէ-թէպպիւտըմըզտա, թիճարէթիմիզտէ, աիլէմիզտէ, սէֆէր ու սէյյահաթըմըզտա, հարպ վէ եա սուլուսուզտա եալընըզ պիր ագտա իւլամայ վար տըր, օ տա Բապպ իւլ ալէմինէ փէրէսթիշ էթմէք վէ պու-նունէ սէրմէթ վէ սաատէթի սէրմէտիյէ միւսթահագգ օլմագ... Պիզէ կէօրէ տիւն-եատա եալընըզ միւմինէր վէ միւլհիտէր վար տըր: Միւմինէրէ մուհագպէթ, շէֆ-գաթ վէ ուսուվէթ, միւլհիտէրէ իտէ նէֆրէթ, պուզզ վէ ճիհատ: Էրպապը քիւֆր ու իլհատ արաւընտա էն միւսթէք-րիհ վէ միւճրիմ օլանլար «Հագգ»ը թա-նըտըզլարը հալտէ ծնըն պիր օլուլ վէ վա-լիտէսի օլտուղունու սէօյլէյէնէր տիր: Պէօյլէ պիր զէլալէթի միւֆրիթէ պիզիմ նազարըմըզտա թուղեանըն էն սոն հատար տըր: Պէօյլէ միւլհիտէրին արաւըզտա պու-լունմալարը պիզիմ մէվճուտիյէթիմիզ ի-չիւն պիր եարա տըր: Միւլարըն մէպէք վէ իթիգատլարը պիզիմ սաֆիյէթ վէ նէզա-հէթի իթիգատըմըզա գարըն պիր թէար-րուզ վէ հագարէթ տիր: Պիզիմլէ թէմալարը վիւճիւտիւմիւզ իչիւն պիր լէվս տըր, ծնարլէ հէր տիւրլիւ միւնասէպաթ, բուհումուզ իչիւն պիր աղապ տըր: Նազարըմըզտա Խրիսթիյան նասը պիր մէվգիտէ օլուրսա օլուն, մահլա Խրիսթիյան օլտուղու իչիւն,

հայտնի թի ինսանիյետէն արի պիր քէօր-
տէն պաշգա պիր չէյ տէյիլ տիր: Ոնան
հագգընտա մուագէլէմիզ պէսիթ օլտուզը
գատար տա գաթի տիր: Տէյօրըզ քի,
չէրիք վէ նագիրտէն միւնէզէս պիր Ալլա-
հըն վիւհուախնիւ ինքեար էսէճէք տէրէ-
ճէտէ մահրումը թէէմմիւզ վէ մուհաքէմէ
օլան վէ քէնտի զիւլմ վէ իթիգատը
պաթըլլարընա կէօրէ միւթէաստիա Ալ-
լահլար գապուլ էտէնլէր՝ նէզահէթ վէ
դուտսիյէթ ի ինսանիյէյի հայվանլըգ տէ-
րէքէսինէ էնտիրէնլէր տիր:

Պէօյլէ ատէմլէրէ թէվճիհ ի իսթապ
էթմէք, վէ եա ծնլարա մուխաթիպ օլմագ
պիլէ պիզիմ նագարըմըգտա պիր զիլլէթ
վէ մէսքէնէթ վէ ազամէթ ի հագգա գար-
չը իսթիյարը քիւֆրան վէ մասիյէթ տիր:

Սամիմ րուհումուզաա մէնգուշ օլան
պու հիսա իլէ պիզ, քիմ օլուրսա օլտուն,
պիր իրիսթիյան իլէ ճիտաի պիր պահս
վէ միւնագէրէյէ կիրէմէյիզ: Սիզլէրտէն
պիրինէ պիր սէօզ սէօյլէմէք մէճպուրի-
յէթինտէ պուլունտուլումըզ զէմանտա,
հաթթա սիզին էագիմինիզ օլան զէվաթըն
հուզուրլարընտա պիլէ հիսա էթտիյիմիզ
նէֆրէթ վէ իսթիքրահը թէմամըյլէ զապ-
թա մուվաֆֆագ օլմայօրըզ:

Պիզի ալէթթէվալի իհաթէ էտէն պու
քէսիֆ սէհապը նէֆրէթ վէ իթիզալը
տահա տիզգաթլէ մուայէնէ էտէճէք օ-
լուրսանըզ, պէլրի օ վագթ պիզիմ պու
գատար ասրտան պէրի իրիսթիյան-
լըգ ալէմինիզճէ հալը միւշքիլ պիր մուամ-
մա օլմամըզըն, վէ պունտան սօնրա
տա պէօյլէ պիր հալ վէ մէվգիտէ գալա-
ճաղըմըզըն էպպալընը սնլարսընըզ:

Պուրատա հայաթը տինիյէմիզին պիւ-
թիւն սաֆհաթընը սիզէ կէօսթէրմէք պի-
զիմ իչիւն միւմքին օլմամալ: Պիզիմ նէ
օլտուզումըզ հագգընտա տօղրու պիր ֆիքր
հասըլ էտէպիլմէք իչիւն՝ հիչ օլմազսա չու
հագիգաթըն էսասիյէյի անլամանըզ լաղըմ

կէլիր քի, պինայը իսլամիյէ, վահտանի-
յէթ ի իլահիյէ իւզէրինէ միւհասէս տիր:

Պունընլէ՝ իրիսթիյանլըզըն թէսլիսինա-
զարը իսլամտա պիր քիւֆրի սարիհտէն
պաշգա պիր չէյ օլմազ: Պու իքի իթի-
գատըն թէարիւզ վէ թէնագիւզիւ րուհը
իսլամիյէթ իչիւն էն տիլտուզ վէ էն զա-
լիմ պիր իպթիլա տըր: Սիզ իրիսթիյան-
լար, չօճուգլուզունուզտան պէրու ահ-
քեամը քինիսաիյէնիզլէ փէրվէրլիեապ օլ-
տուզունուզ իչիւն, էգանիմ սէասէնիզին
եատ վէ թէլսաթիւրիւ պիլէ պիզտէ նա-
սը պիր հիսաի նէֆրէթ, վէ իսթիքրահ
ույանտըրտըզընը միւմքին տէյիլ թէսալ-
վուր էտէմէզսինիզ:

Շիմաի հիչ օլմազսա գապիլի մուա-
րուզա վէ միւնագաշա օլմայան չու հագի-
գաթը գապուլ էտինիզ: Իսայը թէլիհ
էթմէնիզլէ (Ալլահ տէմէնիզլէ) պիզիմ տար-
մըզտա էպէսիյէն կէչիլմէսի գապիլ օլմայան
պիր կիրտապ վար տըր:

Պիլինիզ քի, պիզլէր վահտանիյէթ ի
իլահիյէյէ գարչը նագապիլի թէզէլզիւ պիր
իթիգատ իլէ իթիսալ վէ իթիսամ գա-
զանմըջ օլտուզըմըզ իչիւն, էգէլի, էպէտի
վէ միւլ ու նագիրտէն միւնէզգէս պիլտի-
յիմիզ հագգըն վահտանիյէթ ի մութլագա-
սընա գարչը, ազ չօդ վէ ուզագտան վէ
եագընտան մուարըրըզ օլաճագ պիր հիւքմ
վէ իթիգատը թաստիգ էթմէք, վէ եա
մագուր կէօրմէք պիզիմ իչիւն գաթիյէն
գապիլ օլմամալ:

Վէ վագթա քի, միսիօնէրլէրինիզ օ
զէման էվրօփա իչիւն մալիւմ օլմայան
մէսաաֆէքեարըզըմըզտան պիլ իսթիֆա-
տէ մէմլէքէթիմիզէ կէլտիլէր, վէ մէտէ-
նիյէթի վահտանիյէթ ի իլահիյէյէ գարչը
թէսլիսին պիր մուզաֆֆէրիյէթի օլմագ
իւզրէ կէօսթէրմէք ճիւրաթընտա պուլուն-
տուլար, օ զէման իւլէմաի իսլամըն տույ-
տուլարը հիատէթ վէ ինֆիալէ պիր նիհա-
յէթ թասաավիւր էտիլէմէզտի:

ՐՈՒՋԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

„ԹԱԼԵՊ ԷՏԵՐՍԻՆԻՋ ՎԷ ԱԼԱՄԱԶՍՆԵՐՆԵՋ”

Յիսուս՝ «Թալէպ էտինիզ վէ սիզէ վէ-
րիլէճէք տիր», տէմիշ իտի: Էօյլէ իսէ նի-
շին թալէպ էտիպ տէ «ալամամազ» օ-
լույօր: Պունըն սըրրը՝ թալէպ էտէն ատէ-
մին անվալը տէրունիսինտէ արանըմալը
տըր:

Պազէն սէպէպ չու տըր. «Փէննա եօջա
թալէպ էտէրսինիզ»: Պու թապիրի թէֆ-
սիր էթմէք իզըն Բէսուլ իլավէթէն՝ «Շէհ-
վէթէրինիզէ սարֆի էթմէք իզըն... թա-
լէպ էտէրսինիզ» տէյօր. (պագ Գակ. 4. 3.)
Նէֆսիէրէսթիք հագիգի տուանըն տիւշ-
մէնի տիր: Տուանըն մագսէտէրինտէն պի-
րի՝ նէֆսիմիգի միւնքէսիր գըլըպ անը
Ալլահըն իրատէթինին իթաաթընա կէ-
թիրմէք տիր: Իմտի պիր քիմսէ նէֆսանի
պիր էմէլի իլէրի սիւրէպիլմէք իչին
Ալլահտան իսթիմտաա էտէրսէ, «Փէնա
եօլտա» թալէպ էթմիշ օլուր: Պու նէվ
տուայա Ալլահ ճէվապ վէրմէզ վէ վէրէ-
մէզ: Ալլահ հիշ պիր վէճհլէ էվլատընտա
նէֆսիէրէսթիք էօմրիւնին թալթիֆինէ
միւսաատէ էտէմէզ: Պիլա չիւպհէ նիշէ
նիյալլարըն ճէվապսըզ գալմասը՝ անըն
թէմէլինտէ պիր էտնա սահգէնին եա պիր
նէֆսանի արզունըն պուլունմասընտան նէ-
շէթ էտէր:

Պազէն սէպէպ՝ շիւպիէ տիր: Շիւպհէ
իմանըն մուլալիրի օլան հալ տըր: Իման
իսէ գուրու պիր մէմուլ օլմայուպ, պիր
նէվ պիլկի տիր: Ալլահ պիզէ հէր իսթէ-
տիյիմիգի վէրմէյի վատ էթմէմիշ, անճագ
քէնտինին իսթէտիյինի վէրմէյի վատ էթ-
միշ տիր: Ալլահըն իրատէթի տաիրէսինէ
տիւշէն շէյլէրի, վէ անճագ անլէրի թալէպ
էթմէմիզ ճաիլ տիր: Պու նէվ պիլկի միւմ-
քին տիր: Ալլահ պիզէ նէ կէօնէ շէյլէր
վէրմէք իսթէտիյինի քէլամընտա պէյան
էթմիշ տիր: Անլէրի թալէպ էտէն քիմսէ

մութլագա ալըր: Պու պիլկիտէն մահրում
օլան՝ իլահի վատլարա տէյիլ, իլա քէնտի
հէվէպէրինտէն թէշվիգ օլունարագ սուա
էտէն, թալէպ էթտիյի շէյի Ալլահ թա-
սին էտէր մի, էթմէզ մի իտիյինի պիլ-
մէյէն քիմսէ, «Պու մագուլէ ատէմ Ալլահ
թարաֆընտան պիր շէյ ալաճալը զաննըն-
տա պուլունմասըն» (Օգու Գակ. 1. 5--8.)

Պազէն սէպէպ՝ պարրշըգսըզ բուհ
տըր: Աֆվ էթմէյէն, քին թաշըյան,
պուղ ու ատավէթ հիսինի օղշայան գալպ
Ալլահըն Բուհունա գարշը գափանմը օ-
լուր: Պու ճինս բուհտան գայնայան տուա-
լարը Ալլահ տինլէյէմէզ: Պու հալտա օլան
պիր ատէմին իլք ֆարզը տուա էթմէք
տէյիլ, իլա կիտիպ գարնատաշը իլէ սուհ
օլմագ տըր: (օգու Մատթ. 5, 23. 24 վէ
Ն, 14, 15.) Բապպանի տուաա՝ «Պիզէ՝
սուչու օլանլարա պաղըշատըլմըզ մի-
սիլու, պիզիմ սուչարըլըզ պաղըշա»,
իպարէսինտէ «պաղըշատըլմըզ» քէլիմէ-
սինին տօղրու թէրճէմէսի «պաղըշաւըշ
օլտուլումըզ» տըր: Օլ իպարէյի պու թա-
տիլաթ իլէ թէքրար օգու:

Պազէն սէպէպ՝ տուանըն շարթարընը
իքմաւմ էթմէֆ իսթէմէմէֆյի տիր: Վագ-
թըլլէ Գակորուս իլէ Յովհաննէս իքի պի-
րատէրէր, Յիսուսըն մէլէրի թիւնտէ պի-
րինճի օլմաղը թալէպ էթտիլէր: Յիսուս
ճէվապէն՝ «Նէ տիլէտիյինիգի պիլմէզսի-
նիզ» տէտի: Մէլէրիլթ ուլլահտա պէօ-
յիւք օլմագ ճաիլ օլան պիր արզու տըր,
ամմա էվսաֆճա «Երտըրըմ օլուլլարը»
գալարագ, իինէ տէ մէլէքիլթ Ուլլահտա
պէօյիւք օլմագ իմքեանսըզ տըր: Զեքե-
գիտըն իքի օղուլլարը պու ախլագի թէ-
նագուսը պիլմէյէրէք թալէպ էթտիլէրի
հէլտէն Յիսուս անլէրին ֆէհմիդիլիյինի թա-
զիր էթտի: Բուհանի պէօյիւքիլիւն գաի-
տէսի չիտտէթ տէյիլ՝ թէվտղու տըր:
Պիր շէյի էլտէ էթմէք իչին անըն պէտէլի
օլան ֆիյաթը վէրմէյէ րագի օլմալըլը:

Բուհանի պէջիւրիւնն սէմէնի քէսրի նէֆս տիր: Չօգ տուալարն ճէվապսըզ գալմասընն սըրըր պու գախտէնին անլաշըմամասընտա տըր: Ալլահն գոյուղու շարթ-լարը իծրա էթմէյէրէք պիր քիմնէ իլանհիւայէ տուա էթսէ, ալաճաղը հէք ճէվապսը շու օլուր, «Աէն նէ աիլէտիյինի պիլմէզսին:» (Օգու Մասթ. 20, 20—28:)

Պազէն սէպէպ՝ ճէվալնսրգըրգ տըր: Թալէպ էտիլէն խուսուս Ալլահն վէրէպիլէճէյի պիր շէյ իսէ, անա նաիլ օլունճալա գատար անը թալէպ էթմէքտէ իւրար էթմէք լուղըմ տըր: Յիսուս էֆէնտիմիլին «Տախմա տուա էտիպ, օտանմամազ» տէտիյի հէման պու տըր: (Օգու Աուկ. 18, 1—6:) Ալլահն վաա էթտիյի պէրէքէթլէրի տէվամի տուա մատտէսի գըլմալըյըզ, հօգ իսէ՝ պօշա տիւշմէք մուխաթարասը վար տըր: Վէ չօգ քիմնէլէր հէման պու հալա միւպթէլա օլմաղլէ տուա էօմրլէրի գանաաթսըլ շէքտէ գալըյօր: Մուհիմ պիր պէրէքէթտէն տօլալը պիր իքի տէֆա տուա էթտիքտէն սօնրա թէքքինի վէրիլլէր: Պէօյլէ նիյազլարըն ճէվապսըզ գալմասըր զարիպ սայըլմասըն: Պաշգա կէօնէ օլամուզ:

Պիր խուսուսա էմին օլալըմ. եանի ճէվապսըզ տուալարըն սէպէպի Ալլահ օլմայըպ, տախմա պիզ քէնտիմիլիզ:

Պիր գաշ սիւալ:

(1) Տուա էտէ՞րմիսին:

(2) Տուալարըն իլէ էօմրիւն մապէյինն-իրթիպաթ վա՞ր մը:

(3) Ճէվապսը տուալարըն չօգ օլո՞ւր մը:

(4) Ճէվապսը տուալարըն տա օլույօ՞ր մը:

(5) Ճէվապսըզ գալան տուալարըն սէպէպինի եօգլամազ իւզրէ թէֆթիշի նէֆա էթտին մի:

ՄԱՐԿՈՍ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄԷԼԻՅԻՆ ԽԱԹՐԸ ԻԶԻԻՆ

Ֆ. Գ. ՊԼԷՆՁԵՐՏ

3.

Նիհայէթ Ասա ճէվապ վէրիպ տէտիքի, «Քեա՛շքի, նէ աիւշիւնէճէյիմի պիլէ իտիմ: Պու ատէմ տիվանէ պիր միւթէասսըպա պէնզէմէյօր: Անըն սիմասընա պագալըմ մը: Պէն էօյլէ հիսս էթտիմ քի, զանն էտէրսին կէօզլէրինի պանա տիքմիշ վէ պէնի պիւթիւն ճէմաաթտան սայըլըպ խուսուսիլէ պանա պագըյօրտը, վէ պէն պիր եօլ իլէ օ պագըլտան գաշամասըմ: Պէօյլէ պիր ատէմ ուղուրունա հարպ էթմէյէ ինսան թէրէտտիւտ էտէ՞ր մի: Պէօյլէ պիր ըհպէր հագիգաթէն պինտէ պիր զուհուր էթմէզ:» Պու սէօզլէր իւզէրինէ Ասա սանտալեասընտան գալըպ իլէրի կէրի եիւրիւմէյէ պաշլատը: Յոլմաթան պազը թատիլաթլէ անըն տէտիքլէրինէ մուվաֆազաթ կէօթթէրտի: Անաէն սօնրա քէնտի թապիաթընա մուվաֆըզ պիր պահաշմազ իւզրէ Ասանըն ֆիքքինի Իպէնտէրիլէյէ, օրատաքի ազամէթ վէ հաշմէթէ չէվիլմէյէ չալըշար: Լաքին կէնճին ֆիքքի անճազ պիր շէյ իլէ տօլու իտի: Մէրգուլմ անճազ պիր սիմա կէօրիւյօրտը: Անճազ Պիզատուրն «Սիլին մէիյինիլ» լուղէթլէրինի իշտիյօրտը:

Նիհայէթ մէրգուլմ տէօնիւպ, «Յուլնաթան, պիրատէրիմ, աֆիլ էտէրսինիլ, նազարէթիլի թէքրար կէօրմէիլիմ», տէտի: Տիկէրի անը մէն էթմէյէ չալըշար իսէ տէ, նաֆիլէ իտի: Խիլաթընա պիւրիւնիւպ օ՛էվաէն տիշարը ֆըրլատը վէ պայրամ գալապալըրը արասընտան սուրուն տիշարըպընտա պուլունուպ՝ ինսան գաֆասը չէքլինտէ օլան թէֆէյէ միւթէվէճճիհ օլտու: Պուրասը միւճրիմէրին՝ Բօմալլարըն ուսուլունճա իտամ օլունաճազարը մահալ իտի: Օրատա իւշ խաշ վէ անլէր իւզէրին-

տէ սալպ օրունմուշ օրան իւշ միւսրիմէրի միւշահէտէ էթտի: Օրթատա պուլունան խաշըն ուզուն թախթասընըն թէփէսինտէ Պիղատոսըն էմրիյէ միւսրանմըշ պիր գապա եափթա տիգգաթընը ճէլպ էյլէտի.— «Եէ-հուտիլէրին մէյիյի նազարէթլի Յիսուս:» Պու գայտըն ալթընտա Գալիլիալընըն սիմա-սը փարլայօր իտի: Պիր մէլիք, ապ Մէլիք, Մէսիհ. պու միւսրի՞ն մի, ինանըլաճա՞գ չէյ մի: Մէսիհ՝ պիւթիւն տիւնեայը ֆէթհ էտէճէք, պաշգալարընտան հիշ մալլուպ օլմայաճագալը: Պու սուրէթլէ տիւշիւնիւպ տուրուր իքէն, էսարէթ զէմանընտա եա-զըլմըշ էսքի պիր շիրին աէօզլէրի խաթըր-նա տիւշտի, էօյլէ սէօզլէր քի, չիվէ վէ գուվլէթի սէպէպինտէն հիշ ունուտուլ-մալ իտի, վէ քէնտի միւթէալլէմ պիր Եէ-հուտի մագամընտա պիլիյօր իտի քի, պու սէօզլէր քէնտի միլլէթի վէ անըն կէլէճէք օլան իէլապքեարը հագգընտա եալլըմըշ տըր:

«Տէրա սահիպի վէ էլէմէ տիւշար իտի:»

«Րապպ անը տարպ էթմէքլէ էլէմէ տիւշար էթմէյէ լազի օլտու:» «Սալիհ գու-լլմ՝ քէնտի իլմիյլէ չօգլարը թէպրիյէ էտէճէք:»

Պու էսքի նազմէնին տէրին ահէնկի անըն րուհունտան լէթաֆէթլէ եանգօ վէրտի. պու թէրէննիւմ՝ քէնտինին էթէտէն պէրու պէպլէտիյի արզուլարընա, ֆիքրլէրինէ պիր չիւպհէ տալթէթ էսիյօրալը: Պու տազի-գէտէ գուլաղընա քէսկին պիր սէս իլիշ-տի. «Սէն անըն շակիրաֆ՝ մի իտին:» Մէր-գում տէճնալիւնտէ՝ քէնտի կիպի պէ-յալ էլպիսէ կիյինմիշ վէ քէնտինէ սին-տաշ պիր կէնճին փէք մէրազլէ քէնտինին սիմասընա պազմագա օլտուղունու կէօր-տիւ: «Տէյիլ իտիմ, պու կիւն, իլք տէֆա օլարագ անը կէօրտիւմ:» — «Քեա՛շքի անը թանըմըշ օլայտըն, պէնիմ կիպի սէն տէ ֆուրսաթը գաշըրմալ իտին: Պէն անա շա-կիրա օլմաղա ֆուրսաթ պուլտուլմ վէ օ պէօ-

յի.ք պիր լէհպէր մագամընտա պէնտէն կիւն պիր չէյ թալէպ էյլէտի. լաքին պէն անըն թալէպինին իճրասընը լէտտ էյլէ-տիմ. չիմտի իսէ վազթ կէշմիշ տիր:» Պունու տէյիպ վէ մէյուսանէ պիր ահ չէ-քէրէք, եիւրիւլիւպ սալուշմագ իւզրէ ի-քէն, Ասա անը տուրաուրալագ, «Էօյլէ իսէ օ հագիգաթէն պիր մէլիք մի իտի,» տէտի: — «Պիր մէլիք մի, էվլէթ, լաքին պիղիմ մէմուլ էթտիյիմիլ կիպի տէյիլ: Եինէ տէ հէր քէս անա թապի օլմագ կէ-րէք իտի: Վէ էկէր տիւնեա անա թապի օլտա իտի, միսի կէօրիւլմէմիշ էն պէօյիլք պիր մէլէքիւթ կէօրէճէք իտի: Պէն տէ ա-նըն թէպատաընտան օլապիլի իտիմ, լա-քին օլամասարմ:» Պու թասալվար Ասանըն ֆիքրինի զապթ էթմիշ օլարագ օ տէտի, «Վազթ կէշմի՞շ մի: էկէր օ հագիգի պիր մէլիք իսէ, անըն մէլէքիւթիւ մաշվ օլամալ: Օ՝ հէր վազթտան զիյատէ չիմտի ատէմէ միւհթաճ սըր: Կէլ, սէն վէ պէն անըն էվամիրինի անլայալըմ, անըն թէ-պատալ մագամընտա իչլէյիլմ: Անըն մէ-լէքիւթիւնի թէվսի էտէճէք գուվլէթէ մալիքիլ:» — «Լաքին պիղ նէ՞ եափապի-լիլիլ: Նէ՞յի իւմիտ էտէպիլիլիլ,» տէտի արգատաշը հայրէթլէ: «Նէ՞ մի, քի՞մ պի-լիլ: Սէրվէթիմիլ, նուֆուզումըլ, գուվ-վէթիմիլ վար,» տէտի Ասա աճէլէ իլէ, «Անըն թապիլէրինտէն պազլարը հալա մէվճուա տըրլար, անլէրէ կիտէլիմ վէ ա-նըն հագիգաթլարընը էօյրէնէլիմ: Անա չէրիք օլալմ վէ օ զէման անըն մէլէքիւ-թիւնիւ իլէրի կէօթիւրմէնին եօլունու ան-լայաճաղըլ: Կէլ, էնճամ թէէսիս էտիլէ-ճէք օլան մէլէքիւթաէ սէն վէ պէն պիրա-տէրլէրիլ:»

Մէշէտէն մամուլ, 24 ուզուն, պէ-յալ քիւրէքլէրլէ սիւրիւլէն վէ պիր սիւ-

րաթը ֆէզզէլատէ իլէ իլէրի կի-
տէն միւզէյ,յէն պիր կէմի՝ պահրը Սէֆի-
տին տալլալարը արասընտան օզ կիպի
ուշույորտը։ Կէմինին պիր տանէ օլան սէրէն
տիրէյի իւզէրինտէրի միւրապպաա շէքլտէ,
պէօիւք եէլքէն՝ իլէրիյէ տօղըու հարա-
քէթէ ճիւղի հարտըմ էտէպիլիյօր իտի .
չիւնքի ըիւզկեար դարարսըլ, պէլլիտիլ
վէ շէտիտ օլտուզունտան, եէլքէն, շիշտի-
յինտէ իվիէր վէ տիրէքլէր պիր տազիզէ
էօթէ պէրի սալլանըյօր վէ սօնրա եինէ
տիւզ պիր հալա կէլիյօր իտի : Լաքին
գուվէթլի քիւրէքճիլէրին կէմիյի իլէրի
տօղըու մահալը մագսուտա սիւրտիւքլէրի
սըրատա, կէմինին արգասընտա քէօիւք-
լէրտէն միւթէշէքքիլ, գապարմապտա օ-
լան պիր պէյազ իտթթ ուլանըյօրտը :
Կէմինին գըչ թարաֆընտա կէօյէրթէ իւ-
զէրինտէ գափթան առապի ատըմլարա
եիւրիւյօր, կեահ գարարմագտա օլան սէ-
մայա, կեահ կէմինին օրթա գըւմընտա,
իքի թարաֆտա քիւրէք շէքէն քիւրէքճի-
լէրէ պագըյօր իտի, կեահ տա տէրեա
իւզէրինտէ էսէն ըիւզկեարըն հասըլ էյ-
լէտիյի խաֆիֆ թէլաթիւմէ սէյր էտիյօր
իտի :

ՔԻԼԻՍԷԼԵՐՏԵՆ

ԱՅՆԹԱՊՏԱ Մ. Թ. ԳՕԼԷՃԻՆ ՐԱՓՈՐԹԸ

Մ. Թ. Գօլէճեան Իտարէ մէճիկիկ Ամէրի-
զայը վէ հէրլի ազալարտան միւրէքքէպ օլուպ,
պուռ ոէնէ հէրլի ազալար Տօգ. Ա. Ա. Ալթուն-
եան, Տօգ. Հ. Նաղարեան, Տիշճի Գրիկոյր էֆ.
Սարգիսեան, Վեր. Յ. Յարութիւնեան տըրլար:
Յունվ. Յ—4տէ վուգու պուլան իճթիմալարն-
տա, կէրէք Խտարէ մէճիկիկին պալլըճա գա-
րարլարընը, վէ կէրէք գօլէճ իլէ խաաթախա-
նէնին իրաա-մէսարիֆ րափօրթընը Րահնիւնա-
տա, վէ տիկէր միւնասիպ թարիգլէլլէ նէչը
էթիմէյէ գարար վէրմիշ օլտուգլարնտան աթի-
տէքի րափօրթ հէյէթ ի մէգքիւրէ թարաֆըն-
տան Րահնիւնալա կէճուտէրիմիշ տիր: Պու գա-

րաբարարման պաշարաբար ակիրտեքիլեր տիր։
Գօլեճին 1910—1911 մալիյեճե ըափօրթըն-
տան կեօրիւլաիւլինէ կեօրե, գօլեճ վե խտտի
տաիրէնին 389,25 Օամ. լիր., վե խտտիւտա-
նէնին 75.63 Օամ. լիր. աչըղը վար սըր։
1911—1912 սէնէսինտէ պու աչըղըն գտափտը-
լաճաղը մէմուլ սըր։ — Գօլեճ՝ պիր միււտտէթ-
տէն պէրու օ տաիրէլէրտէ պուլունն պազը
պիր մէթէսպէրի ագէճեճե իանէ վէրմէք թա-
րիգիլէ թէշվիգ էթմէք ատէթի հասանէսինի
իթթիխազ էթմիշ տիր։ Պու քէրրէ 1912—1913
սէնէսինտէ Ուրֆա, Քէսապ, Պիրէճիք, վե
Ջէյթուսն մէթէսպէրինէ իանէ վէրմէյէ գարար
վէրմիշ տիր։ — Գօլեճ մաթպատարըն ըուխ-
տաթը գօլեճ իսմինէ ալընաճազ սըր։ — Գօ-
լեճ հիւքիւմէթ նէղտինտէ Րիշնի վե իշաթի
աէրէճէսինտէ թանըլմըշ օլտուղու հալտա, ա-
նըն Մեթթեպի Ալի թանըլմաար իշին րէխ՝ խտարէ
մէճլիսի թարաֆընտան հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ
էտէճէք տիր։ — Միս էնարիւս թարաֆընտան
վէրիլէն իանէ իլէ գօլեճ հալիւստընտա եէնի
պիր պինա ինչա էթմէք իշի իճալիյէ գօմիթէ-
սինէ հէվալէ էտիլաի։ — Գօլեճին իլք քիւշա-
աը՝ 1876 Հոկտեմբեր 11տէ վուզու պուլ-
տուղու իշին թարիխի մէվքիւր չիմտի-
տէն սօնրա գօլեճին «Միւլէսիպէր Կիւնիւ»
թէսմիյէ օլունուպ, օ կիւն մէթէսպ թաթիլ է-
աիլէրէք խուսուսի զինէթլէր իճրա էտիլէճէք
աիլ։ — «Մընրօ» վե «Շէփըրա» սէրմայէլէրի
Ամէրիգատա ֆաիղէ վէրիլէճէք տիր։ — Փրօֆ.
Պալիօզիանա մաաչը տէվաւմ էթմէք իւզըր 6 ալ
թաթիլ վէրիլէճէք, պու միւտտէթ զարֆընտա
թահալ իշին միւնտտիպ պիր թէրթիպ ետափ-
պիրիրտէ թաթիլ պիր սէնէյէ թէմաիտ էտիլէճէք։
— 1912 - 1913 պիւտմէսի աթիլիւզղիք սուրէթլէ
գապուլ օլունմուշ տրր։ — Գօլեճ վե խտտի տա-
րէսի իշին մէսարիֆ 2,000 Օամ. լիրա օլաճազ,
վե խտտիւտանէ իշին 1,400 Օամ. լիրա մուայ-
լէն մէնպարարտան վե 600 լիրա խուսուսի իա-
նէլէրաէն ճէմ էտիլէճէք։ խտտիւտանէնին սէնէվի
մասրաֆը 1,700 Օամ. լիրա սըր, չու գատար
քի, պու մէպաղլար սարֆ էտիլմէզտէն էլտէ
էտիլմէլի տիլլէր։ Գօլեճին վե խտտիւտանէնին
իթթիլաճաթը՝ թանըլֆաթ իշին 500, խտտի
պինաար իշին 2,500, ժիմնապըմ իշին 1000,
Կ. Ս. Շ. պինաար իշին 500, խտտիւտանէ-
նին սօպաար իշին 500, թիմարճըրա տաիրէսի
իշին 700 Օամ. լիրա։ — Ամէրիգատա պուլուն-
նա Միւլէսիպէրի հէլէթինին գօլեճ իշին զի-

յատէ սերմայէ էլտէ էթմէլէրի վէ լազըմ կէ-
լիսէ, ընտին իանէ ճէմ էթմէք մագաէտիլէ
Ամէրիգայը զիյարէթ էթմէսի լուգումը թէէյիտ
էսիլսի — Գօլէճին 1910 — 1911 սէնէսինին իրատ
մէսարիֆ ճէսվէլի. Մասրաֆ՝ մուսլիմէր իշխն
883.41, մէսարիֆաթը ճարիյէ 597.15, լէյլի
տարիյէ 652.95, քիթապլար տարիէսի 77.54,
ալաթ ու էտէվաթ 65.55, քիւթիւպլսանէ 35.35,
միւքիսաֆաթ 28.13, արազի 39.43, մէքիսաթիպի
ալիյէյէ իանէ 60, ճէման 2 440.11 լիր. Օսմ.
Իրատ. Սէրմայէտէն 297.81, վատլարտան
357.41, թալէպէտէն մէքթէպ իւճըթի 404.73,
թաամիյէ տարիէսինտէն 652.95, Պէզճեան սէր-
մայէսինտէն 29.93, սաիր մէնպալարտան 208.08,
աչըզ 389.25, քի ճէման 2,440.11 լիր. Օսմ.
Խաթաթանէնին մէսարիֆի. Մէմուրիյին
մաաչը 487.81, մէսարիֆաթը ճարիյէ 423.02,
իլաճ 663.54. ճէման 1,574.37 լիր. Օսմանի.
Իրատ. Սէրմայէտէն 321.65, խաթաթանէ-
տէքի խաթաթալարտան 349.62, սօգթօրլարըն
զիյարէթ էթմէլի խաթաթալարտան 81.49, ֆիւ-
րուսթ էսիլէն էճա 578.85, սաիր իանէյէր
170.13, աչըզ 75.63 քի ճէման 1,574.37 լիր.
Պալատէքի ճէսվէլտէ Ամէրիգան Պօրտըն հա-
լսօս Ամէրիգատաքի տօսթլարըն Ամէրիգալը-
լարա սօգրուտան թէէտիլէ էթմէլի մաաչլար
միւնտէրիճ տէլի տիր. Լաքին Շնայտըր, էմէրի
վէ Թէլֆէհան իանէյէրի տէրճ էսիլմիշ տիր.

Բ Ա Հ Ն Ի Ի Մ Ա

Իտարէ մէճլիսինին պու գարալը հանի միւ-
ղաքէրէ էթմէլէրի մէսէլէլէրէ տարի էհալիլէ
մալիւմաթ վէրմէլէրի հազիգաթէն փէք թահանէ
չայան սըրու. Ս. Թ. Գօլէճինէ վէ Ագարիա խա-
թաթանէսինէ հէրլիլէրին չօգ սըզը ալագալարը
պուլունտուզունտան, ճէմաթթլարըմըզըն անըն
սնվալը հազգընտա պէօյլէ տօգրուտան մալիւ-
մաթ ալմալարը. օ միւնտէսաթա տօգրու մու-
հապպէթ վէ իշթիրաքլարընը թէշվիգ էտէր.

Տօսթլարընը մուհաֆաղա էթմէք խթէյէն
պիր տաէմ քէնտի սէօյլէրին հըֆզ էթմէյէ
սայ էթմէլի տիր.

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Ձին. — Պիր վագթ իշխն Տօգ. Սուն-Եաթ-
Սէն իլէ Եուան-Շի-Գայ արաւընտա իխթիլաֆ
զուհուր էթմէլի իսէ տէ, սօնրա երնէ իթիլաֆա
կէլալիէր, վէ Եուան ճիւմուրիլէթ մէսլէյինի
գապուլ էտէրա՝ Սուն քէնտիսի ըրյասէթտէն
խթիլաֆա էտէճէյինի խապէր վէրմիշ տիր. Ման-
չու փրէնայէր շիմալիլէք թէրքի սալթանաթ
էթմէմէյէ գարար վէրմիշէր տիր. Դեկ. 28տէ
թէլիլիք էթմէլէրի կիպի պիւթիւն միլլէթ Մէճլիսի
ուսուսմիսէ ճիւմուրիլէթի գապուլ էտէլլէրա՝
օ ղէման Մանչուլար հիւնի ըրզալարը իլէ թէրք
ի սալթանաթ էտէճէլլէրին խապէր վէրմիշէր
տիր. Մանչու փրէնայէրա՝ պազըլարը Եուան
այէյինաէ խուսուսմէթ կէօսթէրիպ, հաթթա
միւնտարիլէյինի թէլէֆինի ախլիւնմիւլլէր տիր.
Ճիւմուրիլէթ թարաֆը փրէնայէրին թէրքի
սալթանաթ էթմէմէք պապընտաքի գարա-
լընը նէ սուրէթիլէ թէլագզը էտէճէլլէրի
մալիւմ տէլիլ տիր. — Յրանաւ-Իրալիա մէսե-
լէսի. Յրանաւ հիւքիւմէթի իթալիանըն Թիւրք
էսիլլէրի պիլա չարթ ու գայտ Յրանալա
թէսլիւմ էթմէսինի, վէ մէվզուը միւպա-
հէսէ օլան խուսուսաթըն անաէն սօնրա միւ-
ղաքէրէ էտիլմէսինի թալէպ էյլէմիշ տիր. Ի-
թալիա հիւքիւմէթի իսէ էսիր թուրուզու-
թիւրքլէրին ագալլի պիր գըսմընըն տօգրուտան
մէյտանը մուհարէպէյէ կիթմէքսէ օլուզլա-
րընը խաթա էտէրէք, անլէրի եա քէնտիսին
ալաւա պրագմասընը հալսօս անլէրին մուհարրիպ
օլուզլարը անլաշըլընճա, Յրանաւըն անլէրի
քէնտիսինէ իտտէ էտէճէյինէ տարի թէլէմինաթ
վէրմէսինի խթէյոր. Պու մէսէլտէն տօգրըն պու-
լիքի տէվլէթ արաւընտա պիր միւշքիլ զուհուր
էտէճէլի գանն օլունմայօր իսէ տէ, վագըա քէն-
տիսի ֆիքրլէրտէ նախօ թէլէսիր հաալը էթմէք-
տէ տիր. էն սօն իապէրէ կէօրէ, 29 Թիւրքլէր
Յրանալա թէսլիւմ էտիլմիշտիր. — Բուսիա Իրան-
տաքի աաքէրլէրինի արթըմագտա սըր. Գուլանտա
1000, Մէշտտէ 1000, Գազլիլիսէ ագալլի 2000
աաքէր պուլունտուրուլօր. Ուրմիա թարաֆա-
րընտա Բուս աաքէրլէրինի Թիւրք հուսուսուհա
թէճալուզ էթմէսի իւզէրինէ Բուսլար իլէ Թիւրք
վէ Թիւրքլէր արաւընտա պիր միւտաւտէմէ վու-
զու պուլունտուզու հազըլլէր. Թէպրիգտէ Սամէս
խանըն Շահը մախլու իլէ մուխապէրէ էթմիլի

խապէր վերելիցոր իսէ տէ, տիկեր թարաֆտան
Բուսիա իլէ Ինկիլթէրսննն միւսմարիւնյի (Շահ ք
մարիւր) Իրան հուսուստունտան թէպիս էթ-
մէք նիյէթինաէ օլտուգարը սէօյէնիլիցոր: Ի-
րանտաքի Ամէրիգալը մէմուլար պազը Իրան-
լըլարն քէնտիլէրտէն պիր գաչընը էօլտիւրէրէք
Մ. Ամէրիգանն միւստիւնէսինի թէէմին էթ-
մէյէ չալընաճաղարնը խապէր վերիպ, պու-
նէվ ինթիմալթա գարչը մուհաֆազա է-
տիլմէյէրինի, վէ պաճապարնն պիթթէ-
մամ թանիլինի քէնտի հիւքիւմէթլէրինտէն
թալէպ էթմիլէր տիր: Մր. Շուսթըր Ի-
րանը թէրք էտիպ Ամէրիգայա միւթէվէճճի-
հէն հարէքէթ էթմիլ տիր: Միւստիւնյի կէչէն
պիր գաչ այ զարֆնտա 35 վառնիս (15 օգգա-
գատար) էթ զայ էթտիլինի պիլտիւրմիլ տիր: —
Արնանիստա ինթիսապաթըն նէթիճէսի շէօյէ
օլմուշ տըր, փարլամէնթօ տալլտըղընտա 397
ազատան Մէրքէլի ֆըրգաննը րէյի 103 իքէն
պու ինթիսապ նէթիճէսինտէ 93 է տիւլմիւշ,
Միլլի ազաւսալուրար 51 իքէն 44է էնմիլ, Սօ-
սիալիսթլէրին քի իսէ 53 իքէն 110ա եիւքսէմիլ
տիր: — Գօնթ Էրէնթալ ալէյհինտէքի հիւճիւմ-
լէր տէվամ էթմէքաէ տիր: Վէ պու կիւլէր-
տէ միւշարիլէյին սըհէթի էփէյի միւթէպար-
ըր օլտուգունտան մէմուրիլէթինտէ տէվամ
էտէճէյի ինթիմալ կէօրիւնմէյօր: Լաքին իմ-
փէլաթօր՝ միւշարիլէյին մէպէյինտէն մէմուն
օլտուգու իչիւն քէնտի սըհէթիլինի միւսաաառէ-
սիլլիլի նէթիճէսինտէ թաթլլէ մէճպուր օլսա
պիլէ, քէնտիլինի մէպէյինի տէվամ էթտիրէ-
ճէյինի պէյան էյլէմիլ տիր: Գօնթ Էրէնթալըն
իսթիւրահաթ իչիւն թաթիլ էթտիլի միւստէթճէ
Ավսթրիա-Մաճարիսթան խարիճիյէ նէգարէթի ու-
մուրընը՝ Իսթանպօլ սէֆիրի Մարգուէտ Փալլապի-
չինի խտարէ էտէճէք տիր: Միւշարիլէյի՝ պու
մազսէտ իչիւն Իսթանպօլտան Վիէննայա տա-
վէթ էտիլմիլ տիր: — Յունի. 23, Փրու-
սիա գրալը պէօյիւք Ֆրէտէրիքին վէլաաէ-
թինին 200իւնճիւ րէսի սէնէ ի տէվլիյէսի
օլմադ միւնասէպէթիլլէ Պէրլինտէ պէօյիւք
չէպիլքէր իճրա էտիլմիլ, վէ իմէրաթօր Ուիլ-
հըմ նութգար իրատ էյլէմիլ տիր: Պիրինճի
Պէօյիւք Ֆրէտէրիք, քէնտի ասըննըն էն պէօ-
յիւք հիւքմաաղարընտան օլուպ՝ հիւքիւմէթճէ
պէլլի իսլահաթլար իճրա էյլէմիլ, վէ Փրուսիա-
յը Ալմանիա գրալըգարը արտսընտա պիրինճի
մէվգիլէ էթթիլտիրմիլ իտի: Մնա «Ալմանիանն սի-
յասի Լուտերի» թէսմիյէ էտիլլար: — Ալմանիա-

տան Թարապուսը Ղարպա պիր պէօյիւք Սալիպ ի
տմէր ազալարը կիթմիլ տիրէր: — Ալմանիա նու-
րիճիյէ նազըրը էվլէլ հաֆթա Բօմայը գիյարէթ
էտիպ, Իթալիաննն խարիճիյէ նազըրը իլէ միւլա-
գաթտա պուլունմը տըր: Պու միւլապաթա սիյասի
էնէմիլլէթ աթֆ էտիլմիլ, հաթթա իթթիհտա ը
միւլալէսին թէճաթի իչիւն օլտուգու խտաթա
էտիլմիլ իսէ տէ, պաչգալար սնտէ էօյէ պիր
մազսէտ կէօրմէմիլլէր տիր: Միւշարիլէյի՝ Փա-
փա հազրէթլէրիլլէ տէ կէօրիւնմէք իսթէմիլ
իսէ տէ, Փափա հազրէթլէրի քէնտիլինի սիյա-
սի մէսէլլէրլէ պիր միւնասիպէթի օլմաաղընը
պէյանա միւլապաթտան իմթինա էյլէմիլ տիր:
— Ինկիլթէրստան պիր հէյէթ ի մաիսուսէ
կէչէն հաֆթա Բուսիայը գիյարէթ էթմիլ տիր:
Հէյէթ ի մէքիւրէ Լօրտար վէ մէպուսան գա-
մարաը ազալընտան, միլլի քիլիսէ Եպիսկո-
պալարընտան, մաթպուսաթտան վէ պահրի վէ
պէրրի հարպ տաիլլէրլինտէն միւնթէխապ մու-
րաթապարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ օլուպ,
անյէր Բուսիա հիւքիւմէթի վէ էհալիսի թարա-
ֆընտան փէք սաթիմի գապուլիլլէթ պուլմուշ-
լար տըր: Պու գիյարէթտէ սիյասի պիր մազսէտ
պուլունմայըպ, անճապ նիյէթլէրի իքի միլլէթ
աթաաընտաքի տօթլուգու թազվիլլէ էթմէք տիր:
Պու միւնասիպէթլէ իրատ էտիլլէն նութգ-
լարտա, պու իքի միլլէթլին միլլի քիլիսէ-
լէրինճէ տէ իթիլաֆ հուսուլինէ ոայ էթմէք
թապիլլէ էտիլմիլ տիր: — Յունի. 26տա նար-
թուըն պէօյիւք գաքէսալընըն (Մայր Եկեղե-
ցի) թախսի իչի իճրա էտիլմիլ տիր: — Բէֆա-
լոնիա ճէգիլլէսինտէ պիր զէլլէլ վուգու պուլուպ
30 ճան թէլլէթ օլմուշ տըր: — Ջիւնալ սէյ-
յարէսինին էթրաֆընտա միւնէվլէր պիր խալ-
գա վար տըր: Պազը ինի իլմի հէյէթլէր մէք-
քիւր հազաննըն զաիլ օլմադտա իտիլլինի զանն
էտիլլար: Լաքին պազըլար պու հալ անճապ
հալգանն տէվը էմնաաընտա ալտըրը պիր խու-
սուսի վազիլլէթ նէթիճէսինտէ գիյարը թարաֆըն
կէօրիւնմէսի տիր տէյու խտաթա էտիլլար:
— Սրպիստա գրալ ալէյհինտէ պիր իսթիլալ
թէրթիպ էտիլմէքտէ օլտուգու անպալըմը տըր:
Հարպիլլէ նազըրը իլէ վէլի ահա արտսընտա
զուհուր էտէն իթիլաֆ պու իսթիլալճույանէ
թէրթիպէ սէպէպ օլմուշ տէյու կէօրիւնմէյօր:
Պիր թազըմ ասքէրի գապիթլար «Գարա էլ»
թապիր օլունան պիր գօմիթէ թէչքիլ էթմիլ
օլուպ, մէմէքէթտէ ասքէրի պիր տիթաթօր-
լուգ մէյտանա կէթիւմէք նիյէթինտէ իմիլլէր:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Կէչէն հաֆթանըն էրմէնիճէ զազէթալարըն-տա՝ Բուսիա Չարընըն ինթիխապ էտիէն իքի գաննախալարտան (Ուրէնեան—Դուրեան) հիչ պիրինի թաստըգ էթմէյէճէյինէ տտիր պաղը խապէրէր հաղըմըչ իտի: Փաթրիգիսանէյէ պու պապտէ րէսմէն պիր թէպիլաթ վազը օլմատը-ղընտան իսթանպօլ Բուսիա սէֆարէթինտէն իսթիֆասըրը քէյֆիյէթ էտիլմիչ, վէ մէզքիւր շայխանըն պիսալ ու էսաս օլտուղու սէֆարէթ-խանէ թարաֆընտան պէյան էտիլմիչ տիր: — Յունվ. 26 ձիւմա կիւնիւ Քաղ. Ժողով Փաթ-րիգ Ս. ըն թահնը րիյասէթինտէ խուսուսի պիր լճթիմա ագա էյլէմիչ տիր: Մէվզուը պահն՝ եէնի ինթիխապաթ էսնասընտա միլէթիմիլին թութաճաղը մէսէքին թայինի օլուպ, պու մէճլիսէ Ազգ. Ժողովտա միւսթէլիֆ ֆըրգա-լարըն պիրէր մուրախասալարը. Ազգ. Ժողովըն րէիսի Ազարիսն էֆ. տալէթ էտիլմիչ իտիլէր: Տէօրթ սաաթ սէվամ էտէն ուզունճա միւզա-քէրէտէն սծնա աթիտէքի թէքիֆ հազըրուճ թարաֆընտան թաստըգ վէ իմզա էտիլտի: «Փաթրիգիսանէ, Վարչական վէ Ազգ. Ժողով ինթիխապ իչինտէ րէսմէն պիթարաֆ տըր: Լաքին էրմէնի մէպուս ինթիխապը հուզուգ վէ մէնաֆիի միլիյէյէ ալազատար օլտուղունտան, Փաթրիգխանէ էրմէնի միլի ֆըրգալարը պու ինթիխապտա միւսթէհիտէն չալըմաղա տա-վէթ էտէր: Հէր պիր էրմէնի մէպուս՝ էրմէ-նիլէրին հուզուգըն վէ Փաթրիգիսանէլէրին իմ-թիյազաթընը մուհաֆազա իչին լիարլամէնթօտա էքսէրլիյէթ թէշքիլ էտէն էրմէնի մէպուս ֆըր-գասընըն գարարընա թապի օլաճաղ տըր: Միւսթաղպէյտէ պէօյէ հալիմայան մէպուսըն էրմէնի միլիթինին վէքիլ օլմատըղը իլան է-տիլէճէք տիր:» Դաշնակցութիւն ճէմիյէթի իթ-թիհատ վէ Թէրազգը ֆըրգասընա պաղը թա-լէպլէլի հալի թէքիֆիլէրտէ պուլունմը տըր, իթթիհատ ֆըրգասը մէզքիւր թէքիֆիլէրի գա-պուլ էտէր, մուվաֆըգ ճէվապ վէրըր իսէ՝ Դաշնակցութիւն իթթիհատ իլէ միւսթէֆիգէն չալընճապ իմիչ. տիկէր միլի ֆըրգալար տա ալնի վէճիլէ իթթիհատ թէքիֆտէ պուլու-նաճաղար, վէ գապուլ էտիլտիլինտէ անլէյտէ իթթիհատ իլէ իլէյէճէք իմիլէր: Պաղը զազէ-թալարըն հազարըղընա կէօրէ, Դաշնակցութիւն ճէմիյէթի՝ Թիւրքիստա 2 միլիօն գատար էր-մէնի պուլունտուղունտան 20 էրմէնի մէպու-

սըն ինթիխապընը թէէմին էթմէքիլի իթթիհատ վէ թէրազգը ֆըրգասընտան թալէպ էյլէմիչ: Դաշնակցութիւնը ինթիխապ էսնասընտա թու-թաճաղը մէվզի՝ պու թալէպէնին գապուլ էտի-լիպ, էտիլմէսինէ մէրպուլ իմիչ: — էրմէնի մէպուսլար էրմէնիսթանտա պիր թազըմ իւ-րանաթ թալէպինի հալի պիր մուսթիլէ թազ-տիմ էթմիչ իտիլէր: Հէյէթ ի վիւքէլա մէզքիւր մուսթիլէլի նազարը միւսթալայա ալըպ, իսլահաթ թէքիֆիլէրինին գըսմը ազալմընը գա-պուլ, վէ իսլահաթը էսապիլէյէ միւնասիպ պիր գէմին հաղըրլամագ իչին մէզքիւր թարաֆա-րա պիր հէյէթ ի թէքիլիլէյէ կէօնտէլմէյէ գա-րար վէրմիչ տիր: Էլգաֆ նաղըրը խայրի պէյ իչպու հէյէթ ի թէքիլիլէյէ րէիս թային պու-յորուլմը տըր: Մալիյէ նաղըրը նալի պէյ պիր զազէթա մուհարրիլինէ խիթապէն, հիւքիւմէթին էրմէնիսթանտա իսլահաթը էսապիլէ իճրասը նա ճիտտէն արղուքէչ պուլունտուղունտ վէ պու պապտէ թէտապիր ի լաղըմէնին պիլա թէէ-խիր իթթիխաղ էտիլէճէյինի վէ հօլլարըն սէյյա-հաթա միւնասիպ պիր հալ քէսպ էյլէտիլի գէ-ման հէյէթ ի թէքիլիլէյէնին հօլա չըգաճաղընը պէյան էյլէմիչ տիր: — Փաթրիգ Ս. Տախիլիյէ նաղըրը ճէտիսի Հաճի Ատիլ պէյի թէպրիք ի-չին զիյարէթ էտիլպ, էրմէնիսթան աշլաղընա տալի թէրթիպ էտիլմիչ օլան թազրիլի պիզգաթ թազուլմ վէ Վան վէ Մուշտաքի միւսթիմ վէ ճանիլէրին սէրպէսթ պրազըրաճաղընա գարըն փրօթէսթօ էյլէմիչ վէ խուսուսուսիլէ Մուսա վէ Դասըմ պէյլէրին չիտտէթիլէ թազիպ էտիլպ տէրտէսթ էտիլմէսինի թալէպ էթմիչ տիր: Հա-ճի Ատիլ պէյ՝ կէրէք թազրիլի վէ կէրէք Փաթ-րիգ Ս. ըն չիֆահի պէյանաթընը նազարը միւ-թէլապա ալաճաղընը պէյան էյլէմիչ տիր: — Կէչէն սէնէ խոյթտա սէքիլ էրմէնի գաթիլ է-տէն Քիւրտլէրտէն Չաչան վէ պիրասէրի Գա-րօնըն մէյթէն վէ արգատաղարը Հասան վէ Պաթիկօնըն հայլէն տէրտէսթ էտիլտիլի Տախիլիյէ նէզարէթինէ վարիտ օլան թէլէզրաֆտան աւ-լաղըմը տըր: — Ս. Փէթըսպուրկտա մէճլիս ի Այան աալիյէ էնճիւմէնի՝ Դաշնակցութիւն ֆըր-գասընա մէնտուպ օլտուղալարընտան տօլայը իթ-համ էտիլէն 160 էրմէնի մագնուսլարըն մէսէ-լէսինի Յունվ. 29տա թէտիգէ պաղայտաճաղ տըր. պու պապտէ թէրթիպ էտիլէն իթհամիտաթ պիլիլէրէճէ սահիֆէլէրտէն միւրէքքէպ տիր, պիլ-տէն ֆաղլա չահիտ իթրա ի շէհատէթ էթմէք իւզըրէ տալէթ օլունմուշ տըր: Մուհաքէմէնին

իբր այտան ֆաղա իմթիտաւ էթմէսի միւհթէ-
մէլ տիր: — Ագտէմճէ հիւքիւմէթ 304 թէ-
վէլիւտիւլէրէ գատար թասհիհի սինն էտիլ-
մէսի իչիւն վիլայաթա լաղըմ կէլէն թալիմաթը
վէրմիշ իտի: Փաթրիգիսանէնին միւրաճաաթը
իւզէրինէ 305, 306, 307 թէվէլիւտիւլէրին
տախի թասհիհի սիննինէ միւսաատէ էտիլայի
Ատիլյէ նէզարէթինաէն Փաթրիգիսանէյէ պա-
թէղքիւրէ իլամ էտիլմիշ տիր: — Պայապիտէն
Փաթրիգիսանէյէ պիլաթիլիսիյինէ կէօրէ, Պայա-
ղիտ էթրաֆընտա 120 խանէլի Արծափ քէօյիւ
Օրթօտօսլըլը գապուլ իչիւն Բուս գօնսօլսանա
միւրաճաաթ էթմիշ իտէլէրտէ, Պայապիտին ֆա-
հանսընըն ճէհտ ու զայրէթի սայէսինտէ մէզ-
քիւր քէօյ էհալիսի քէնտի քիլիսալարընտա
գալմաղա բաղի օլուշլար տըր:

ՓՐՕ. ՃԵՄԱԱԹԸ

Բիւթ. Իթթիհատը տախիլի թէպչիւր ի պէշա-
րէթ գօթիթէսի պու հաֆթա Չարչէնպի հիւնիւ
իթթիմա էտիլպ՝ պաղը գարալլար վէրմիշ տիր:
Պու հազընլարտա պիր թանրիլաթը ումուսիյէ
իլէ քիլիսէլէրէ միւրաճաաթ էտիլպ՝ սնլէրտէն
40 լիրա գատար խանէ թալէպ էտէճէք, վէ
մէպաղը մէզքիւր իլէ պու տալիւլէրտէ իչէյէ-
ճէք օլան միւպէշիլլէր իթթիստա մէլէյէճէք տիր:
— Հալէպ չօպանը Վեր. Ստեփան Թովմասեան
պիր գաշ հաֆթա Այնթապըն Հայք քիլիսէ-
սինտէ վազ վէրմէյէ տալէթ օլուսմըլ օլուպ,
միւսաիլէյիլն եէրինտէ Վեր. Յ. Գ. Պիւպիւ-
եան Հայէպտէ վազ էտէճէք տիր: — Այնթապ-
տաքի ասքէրի գօմանտան գօլէճին թալէպի
իւզէրինէ գապիլիլէրտէն պիրինի (Ատիլ պէյի)
գօլէճ թալէպէսինէ ասքէրի թալիմ տէրալէրի
վէրմէյէ թալին էլլէմիշ տիր: — Պատ. Գ.
Տէր Պօղոսեան Մ. Թ. Գօլէճտէ Բիթապը մու-
գատտէն տէրսի վէրմէյէ տալէթ օլուսմըլ տըր:
— Թրապգօնտաքի Փրօ. ճէմաթտան Տիկ.
Աննա վէֆաթ էլլէմիշ տիր: Մէրգուլէ 68
սիննինտէ օլուպ, հալիմ թապիաթը վէ ֆաի-
տէի հայաթըլլէ ճիւղէ քէնտիլի թանըյան-
լարա սէվիլիլէրտէն իտի: Թրապգօնըն իլք
չօպանը Վեր. Ֆիլիսիանըն քէրիմէսի, վէ աա-
րաւազ Կարապիտա աղա Յովակիմեանըն վէվճէսի
օլուպ իւշ քէրիմէրինաէն իքիսի էյի ալիլէր
թէլքիլ էթմիլլէր վէ պիրի-ճ սէնէ Ատափա-
ղարտա վէ իլլէթիլլէրտէ մուսլիմիլքի
մէշլիլա պարգ Յիլիս Աննա Վեր. Յիլիս
Խապէօյտէքի Վէյի մէքթէպտէ թանսիլ էլլէ-

միշ տիր: — Տօգ. Գրիգոր Թէքեան Թալա-
տան Նէվէհիլէրէ նաղըլ մէքեան էթմիշ օլուպ,
չիւսիտէն սօնրա օրատա իճրա ի թէպապէթ է-
տէճէք տիր:

ՏԱԽԻԼԻ

Էսպազ Սատրազամ Հիւսէյին Հիլմի փաշա
էճնէպի զազէթալարընտան պիրինին մուսլիլինէ
աթիտէթի պէյանսիթսա պուլուսմուշ տըր: «Պի-
գիմ պաթիսըղըղըմըլ չուրատա տըր քի, հէ-
փիմիլ տէ ամիր օլմազ իսթէյօրըլ. հիչ պիր
քիմսէ իթաաթ էթմէք իսթէմէյօր: Հաղըլ մէվ-
գիլիմիլ էօյլէ պիր հալտէ տիր քի, քէնտի լի-
յիլազաթը զաթիլէսինի թանըյան հիչ պիր զաթ
հէյէթ ի Վիւքէլանըն ըլլապէթինի տէրիւստէ
էթմէլ: Գապիլնէնին նէ ճինս քիմսէլէրտէն ի-
պարէթ պուլուսմուսլուսա պիր տէֆա նաղար
էտինիլ: Էսքի ըէմիմտէ 2—3 լիրա ալլըգ ալան
աաթ քիսթիպլէր՝ Այան քիւրսիլէրինէ կէլլէյօր,
նաղըր օլույօր վէ քէնաիլէրինի Սլիմպա իլան-
լարը մէրթէպէսինէ վազ էտիլօրլար: Իհթիմալէն
պիզտէ հիւսնի նիլլէթ վար տըր, լաքին պու
քիսթի օլմալուպ չու գարմազարըլ աւիլալի
թանդիմ ու իտարէ էթմէք իւզրէ հիւքիւմէթ
մաքիւսաթընըն իլլէմէսի լաղըմ տըր: Թիւրքիա-
նըն իլանը մէշրութիլէթտէն սօնրա միւրուր
էտէն 4 սէնէ գարֆընտա պիր շէյ հաթիմաթը-
ղընըն վէ միլլէթին հիւրրիլէթ ի քիսաթիլլէյէ մա-
լիք օլմաթըղընըն սէպէպի իլլէթ պու տըր: Միլ-
լէթիմիլ չիւսի տախի էվվէլլէրի օլուսլու միւ-
սիլլու ճահիլ վէ ֆազիր տիր: Տօգ արգու վէ
թէսալվուլարըմըլ վար, լաքին աւիլէրի գուլ-
վէտէն ֆիլիլէ իխաճ էթմէք գապիլիլէթինէ մա-
լիք տէլիլիլ: Իթթիհատ վէ Թէրազգը ճէմիլլէթի
ալէյհինտէ հիւքմֆէրմա օլան նախօշուսինին
վէ մէմէքթիլիլլէրն ուֆուգուսուս սիյան պու-
լուլիլար իլէ մէսթուր պուլուսմուսլուսուս էս-
պապը պուրատա արանմալը տըր»: — Պուլլա-
րիսթան վէլի ի աւտընըն կէլէճէք այըն 20սինտէ
սիննի ի բիւշտէ էրմէսի միւսաաիլէթիլլէ Սօֆիա-
տա իճրա էտիլէճէք մէրասիմտէ հաղըր պուլուս-
մազ իւզրէ թարաֆը հիւքիւմէթ ի Սանսիլլէ-
տէն Վիլէննա սէֆիլ ի սապըգը Բէլիտ փաշանըն
ըլլապէթինտէ պիր հէյէթ ի մախսուսէ թէլքիլ
օլուսմուշ տըր: — Իթթիհատ վէ Թէրազգը ճէմի-
լլէթինին մէքքէլ ի ումուսիլի Սէլանիլքտէն Տէրի-
սատտէթէ նաղ էտիլէճէյի ըլլապէթ օլուսուլլար: —
Սապըգ մէճիս ի Մէպուսան ըէիսի Ահմէտ Բիզա
պէյ Այան ապաթը թալին օլուսմուշ տըր: — Էնվէր

պէ՛յ Պէնկազի գօմանտանը թային էտիրմիշ տիր : — Իմամ Եահիա իլէ Իլզէթ փաշա պէյնիստէ ագա էտիրմիշ օլման իթիլաֆ պա իրատէ ի Սէնիլէ թասաղգ օլունմուշ տըր : — Իթթիհատ վէ Թէրազգը ճէմիլէթի Բուսիար իլէ պիր իթիլաֆա կէլմէք արզուսըլէ Փաթրիգիսանէիմ իյաղաթընը զապուլ էտէճէքլէրին իլէ ՅԴ Բում մէպուսլարըն ինթիխապընը թէճմին էթմէյի վատ էթմիշ տիրլէր : — Տախիլիյէ նազըրը Ասիլ պէյ Մաքէտոնիայա կէտնէրիլէճէք օլման իսլահաթ գօմիսիսնունա ըլէա թային օլունմուշ տըր : — Սապըզ Թրապզօն զապիթա միւտիրի Սապրի պէյ զաղէթասընտա քէնտինէ դարչը եազաղը շէյլէրտէն տօլայը Հիւսէյին ճահիա պէյ ալէյնիստէ իզամէ ի տափա էթմիշ տիր : — Պիթիս վալիսի Մէհմէտ Ալի պէյ Նանկա վիլայէթինէ, Նանկա վալիսի Մուսթաֆա Զիհնի փաշա՝ Հիճազ վիլայէթինէ, Ատանա վալիսի Մուսամէր պէյ Գօնիա վիլայէթինէ, Շգօտրա վալիսի Մուսթաֆա Նէտիմ պէյ Ատանա վիլայէթինէ, Միրալայ Ալի Բիզա պէյ Շգօտրա վիլայէթինէ, Սիւրիա վալիսի Ղալիպ պէյ Հալպ վիլայէթինէ, Իսթանպօլ վալիսի Էմին պէյ Գուսթէմուհի վիլայէթինէ, Սէլանիք վալիսի Իսլահիմ պէյ Իսթանպօլ վալիլիյինէ թային օլունմուշ տըրլար : — Իտարէ ի էօրֆիլէ՝ Իլթիպ վէզայիինտէ ալազատար պուլունաուգլարը սէպէպտէն 2 Նէհուտի, 2 Պուլկար, 3 Զինկեանէ վէ 6 Թիւրքլէրին իտամընա դարար վէրմիշ տիր : — Պուլկար իթիլալ գօմիթէսի Ֆիլիպպէ եազընլարընտաքի Քօքլէն նամ գարիլէին ճամիսինէ պիր սօմուգ եալրուսը ասրպ, իւզէրինէ «Մ. Կէշօֆըն Իսլամլարա սէնէ պաշը հէտիլէսի» եաֆթասընը գօմուշ տըր : — Ինկիլիզ գրալ վէ գրալիշազը Հինաիսթանտան ալտէթլէրինաէ Փօրթ-Սահտտէ Գեաւիլ փաշայա պիր գաշ զիգըյմէթ հէտիլէր, խուսուսա նէֆիս պիր չէրչիվէ իչինտէ քէնտի ֆօթօղրաֆլարընը թագտիմ էթմիշ տիրլէր : — Պիր զուրուշըզ նիքէլ փարալար թէտավիւլ էթմէյէ պաշանմը տըրլար : — Սօն 6 սէնէ զարֆընտա մէմէքէթիմիլին կէօմրիւք հաւըլաթընտա 2 միլիօն 177,830 լիրա թէզայիւտ վուգու պուլմիշ տըր : — Ապտիւլ Համիտին միւճէվհէրաթը Փարիզաէ ճէման 6 միլիօն 980,000 ֆրանգա (320,000 լիրա) սաթըլը պ միւզայէտէյէ խիթամ վէրլիմիշ տիր : — Ատանաուտ գօլէրատան կիւնտէ 5—8 միւսապ օլմուշ տըր : Ատանաուտան Նիզիպէ վէ Պիրէճիյէ սախի սիրայէթ էթմիշ օլուպ, Նիզիպտէ

10—12 վէ Այնթապտա 2 միւսապ կէօրիւմիւշ խտէ տէ պիր իքի հաֆթա զարֆընտա Այնթապտա պաշա միւսապ օլմամը տըր : Հալէպաէ սէ գօլէրա պաշամը տըր : — Իւսկիւպաէ Սալի կիւնիւ կէճէլէյին սաաթ 4 1/2 տա պիր պօմպա փաթլայը պապըթա գօմանտանը 3 զապիլիյէ վէ էհալիստէ 4 քիչի, ճէման 8 քիչի թէլէֆ էթմիշ, վէ Գօմիսէր, ըէտիֆ միւլազիմի, ըէտիֆ պաշ չափուշու վէ սաիր 6 քիչի մէճրուհ օլմուշ տըր : Գօսօվա վալիսի Մազհար պէյ վազըպը մահալիստէ թէֆթիշ էթմէք մագսէտիլէ Բատավիլթայա կէտնէրիլմիշ տիր : — Պասրատան վարիս օլման աիկէր թէլէզրաֆա նազարմի Շաթրաթ իւլ Միւնիթէֆիզ վէ սաիր աչիլէթլէր միյանընտա չէտիտ պիր միւսատէմէ վուգու պուլմիշ, վէ վէ սիւհալարը օլմատըղընտան գըրը իլէ եագա եագայա ճէնքլէշմիշ տիրլէր : Թարաֆէյնտէն 90 քիչի մագթուլ վէ խալի քիմսէլէր տախի մէճրուհ օլմուշ տըրլար : — Սինապեան վէ Իպրահիմ Սուսա էֆէնտիլէրին նազըրըզաան իսթիֆա էտիպ՝ Այան ազաթը թային էտիլէճէքլէրի ըլվայէթ օլունույօր : — Սաիր փաշա Փաթրիգլանէյէ պիր թէզքէրէ կէտնէրիպ՝ Փանկալթիտէքի Էրմէնի մէզարիսթան մէսէլէսինին 8 կիւնէտէք իթիթամ պուլմաընը թալէպ էթմիշ, վէ աքսի թագալիտէ մէզարիսթանըն տիւլարընըն հէտմ էտիլէճէյինի պիլտիրմիշ տիր : Փաթրիգլանէ պուլ խուսուստա Զաթը Շահանէյէ միւրաճաաթ էթմէյի թատիմ էյլէմիշ տիր : — Մանաթըրտան պիլտիրիլտիլինէ կէօրէ, Սէլանիք պանգաթը ճիւլարընտա իքի պօմպա փաթլամը խտէ տէ, ճան զայաթր վուգու պուլմամը տըր :

«ԲԱՀՆԻՒՄԱ»ՆԸՆ, ԻԽԹԱՐԸ

Ամէրիգատա պուլունան պիլճիւմիէ ապօնէլէրիմիզ վէ եէնի ապօնէ եազըլմագ իսթէյէպէր քէնտի խմլէրինի վէ ապօնման պէտէլլէրինի Նիւ Եօրգտա Թէլֆէհան էֆէնտիլէրէ կէօմիլէրիլէրտէ պիզէ եէթիլիւր : Ասրէպէրի շու միլի.

Mr. S. Telfeyan and Co.,
114 Fifth Avenue,
New York, City.

Միւսիւրի մեսուլ վէ սահիպի իմբիլազ
Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ ՄԱԳՊԱԱՐԸ
Տէրիստատէ՝ Զագլագընաք, Քիւմրիլէ կան